

പാർവതീ സ്വയംപരം (പാഠം)

കേരളസർവ്വകലാശാല

മാന്യസൂക്രിപ്റ്റസ് ലൈബ്രറി

തിരുവനന്തപുരം

1966/1141

KERALA UNIVERSITY

MALAYALAM SERIES No. 120

PAṚVATĪSVAYAMVARAM
(PĀNA)

Edited and Published

by

K. Raghavan Pillai, B. A. (Hons.), Ph. D., (Lond.)

Curator, Manuscripts Library

TRIVANDRUM

1966 / 1141

All rights reserved

[Price Re. 1]

ഭക്ഷാഗ്രന്ഥാവലി അങ്കം—120

പാർവതീസ്വയംവരം

(പാഠനം)

പ്രസാധകൻ

കെ. രാഘവൻ പിള്ള, ബി. എ. (ഓണേഴ്സ്)
പിഎച്ച്. ഡി. (ലണ്ടൻ)

കൂറോറർ,

മാന്യസംഗ്രിപ്റ്റ്സ് ലൈബ്രറി

തിരുവനന്തപുരം

1966/1141

അവതാരിക

കലക്കൂട്ട കഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതിയാണ് “പാവതീസ്വയം വരം പാന”. ഈ കൃതിക്ക് ‘പാവതീസ്വയംവരസംക്ഷേപം’ എന്നും പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്. (കേ: സാ: ച: വാല്യം |||. പുറം 367). കൃതിയുടെ ആദ്യഭാഗത്തെ “ശ്രീശുകാലയേ വാണരളീ ടുന്ന” എന്ന വരിയും, അവസാനത്തെ “ശ്രമേപി വിതരതു ശുക പുരമേരും” എന്ന വരിയും നോക്കുക. ശുകാലയവും ശുകപുരവും നമ്പ്യാരുടെ കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലം തന്നെയാണ്. ഇഷ്ടദേവതയെ കൃതിയുടെ ആദ്യവും അവസാനവും ഭാഗങ്ങളിൽ സ്തുതിക്കുകയാണ് പ്രസ്തുത വരികൾകൊണ്ടു നിവ്ഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

കഞ്ചൻനമ്പ്യാരും രാമപാണിവാദനും ഒരാൾതന്നെയാണെന്നും വിഭിന്നരാണെന്നുമുള്ള സാഹിത്യചരിത്രവിചക്ഷണന്മാരുടെ അഭിപ്രായഗതികൾ ഇന്നും ഒരു തീർപ്പു കല്പിക്കപ്പെടാതെ അവശേഷിക്കുകയാണ്. മഹാകവി ഉള്ളൂർ, രാമപാണിവാദനും കഞ്ചൻനമ്പ്യാരും ഒരാൾതന്നെയാണെന്നു സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവാദഗ്രസ്തമായ ഇക്കാര്യം ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

രാമപാണിവാദന്റെ വിഷ്ണുവിഭാസം മഹാകാവ്യം തുടങ്ങിയ കൃതികൾ ഈ സ്ഥാപനത്തിൽനിന്നും പ്രസിദ്ധീകൃതങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. ‘വിഷ്ണുഗീത’ ഫംസപ്പാട്ട് ഭാഷാഗ്രന്ഥാവലിയിൽക്കൂടിയും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തുള്ളൽപ്രസ്ഥാനം ഒന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അനശ്ചരനായിത്തീർന്ന കഞ്ചൻനമ്പ്യാരെപ്പോലെ ഫലിതം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു മഹാകവി ഭാരതത്തിൽ ഇന്നോളം ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

നമ്പ്യാരുടെ ‘പാന’ മട്ടിലുള്ള ഏകകൃതിയാണ് പാവതീസ്വയംവരം. ‘ദ്രുതകാകളി’ വൃത്തത്തെയുണ്ടല്ലോ പാന എന്നു പറയുന്നത്. രണ്ടടികളിലും ഒടുവിലത്തെ ഗണത്തിനമാത്രം അക്ഷരം രണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു ദ്രുതകാകളി(പാന)എന്നു പേർ പറയുന്നു.

അക്ഷരം ഒരു കറയ്ക്കണമെന്നതിനാൽ മാത്രമുണ്ടോ സാധാരണയായി മൂന്നുമാത്രമാണു കാണുന്നത്. ഈ ഭൂതകാകളിൽ മഗണവും ചേർക്കാറുണ്ട്. പാനയിലാണ് പാവ്തീ സ്വയംവരം മുഴുവനും രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഓരോ പാദത്തിന്റേയും അവസാനഭാഗത്തു 'തരംഗിണി'യിൽ ഏതാനും വരികളും നമ്പ്യാർ എഴുതിച്ചെത്തിട്ടുണ്ട്. തരംഗിണി നമ്പ്യാരുടെ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട വൃത്തമാണല്ലോ.

ഗ്രന്ഥവിവരം.

ഈ പ്രസാധത്തിനു താഴെക്കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1) 611. -ക

2) T. M. 220-ഖ (പകർപ്പ്)

3) 12600-ഗ

'ക' ഗ്രന്ഥം:- ഈ ഗ്രന്ഥം എവിടെനിന്നും ആരുടെ പക്കൽ നിന്നും കിട്ടി എന്നു പറയുവാൻ നിവാഹമില്ല. ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ കൃതിയുടെ പേരുപറഞ്ഞു കാണുന്നില്ല. പാദങ്ങൾ പ്രത്യേകം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുമില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനം ഇങ്ങനെയാണ് - "പാവ്തീ സ്വയംവരസംക്ഷേപം സമാപ്തം. കൊല്ലം 1054-ാമതു തുലാമാസം പതിനൊന്നാമിയതി എഴുതിത്തീർന്നു പുസ്തകം. ശ്രീകൃഷ്ണായ നമഃ " **'ക' ഗ്രന്ഥത്തിൽ പാവ്തീസ്വയംവരസംക്ഷേപമെന്ന പേരാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു ഇതിൽനിന്നും കിട്ടുന്നു. എഴുതിത്തീർന്ന കാലം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പഴക്കം നിശ്ചയിക്കാൻ മറ്റു വഴികൾ ആരാധേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ.**

'ഖ' ഗ്രന്ഥം:- ഇതു ഇവിടെ എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള പകർപ്പാണ്. കൊല്ലം 1102-ൽ എഴുതിയ ഈ പകർപ്പിന്റെ ആദർശ ഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റി യാതൊരു വിവരവുമില്ല. ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ പാവ്തീസ്വയംവരം (പാനമട്ട്) എന്നു എഴുതിക്കാണെന്നു. അതു പകർത്തുകാരൻ എഴുതിയതാണെന്നു വരാം. 'ക' ഗ്രന്ഥത്തിലെ പേരിലേ ഇതിലും പാദങ്ങളുടെ ആദ്യന്തഭാഗങ്ങൾ കുറിക്കുന്ന പദങ്ങളുണ്ട്.

ജോനും കാണുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ 'ഇതി പാവതീസ്വയം ബരം കമാപ്രബന്ധം സമാപ്തം' എന്നു രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

'ഗ'ഗ്രന്ഥം:- ഈ ഗ്രന്ഥം ചെറുവണ്ണൂർ കോഴിശ്ശേരിമനയിൽ നിന്നും കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണ്. പാവതീസ്വയംവരം മാത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം താരതമ്യേന പഴക്കം ചെന്നതാണ്. ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാലമൊന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ 'പാവതീസ്വയംവരം സമാപ്തം' എന്നുമാത്രം കാണുന്നു.

ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ

ഈ പ്രസാധനത്തിന് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളും സമ്പൂർണ്ണങ്ങളാണ്. പാഠഭേദങ്ങളുടെ സാജാത്യവൈജാത്യങ്ങൾ വച്ചുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഗ്രൂപ്പായി തിരിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ പാവതീസ്വയംവരത്തിന്റെ മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളും വ്യത്യസ്തങ്ങളാണെന്നതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പാഠവ്യത്യാസങ്ങളുടെ ശതമാനം ഇപ്രകാരമാണ് കാണുന്നത്:-

പാഠവ്യത്യാസത്തിന്റെ		
നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഗ്രന്ഥം	മറുഗ്രന്ഥങ്ങൾ	ശതമാനം
ക	ഖ, ഗ	19
ഖ	ക, ഗ	43
ഗ	ക, ഖ	38

'ക' ഗ്രന്ഥത്തിനു 'ഖ' 'ഗ' ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ഒരേ പാഠവ്യത്യാസത്തിന്റെ ശതമാനം 33 ആണ്. 'ക' 'ഖ', 'ക' 'ഗ' എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പരസ്പരം വ്യത്യാസം കാണുന്നുമില്ല. അതുകൊണ്ടു വേണമെങ്കിൽ 'ക' ഗ്രന്ഥവും 'ഖ' 'ഗ' ഗ്രന്ഥങ്ങളും രണ്ടു ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിക്കാം. നമ്പ്യാരുടെ കൃതികൾ പ്രചാരപ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിരുന്നവയാണല്ലോ. ആ കൃതികൾ എഴുതി സൂക്ഷിക്കുവാൻ സാഹിത്യരസികന്മാർ വെമ്പൽ പുണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ ആ കൃതികൾക്കു് അനവധി പകർപ്പുകളും ആ പകർപ്പുകൾക്കു് വീണ്ടും പകർപ്പുകളും ഉണ്ടായി. ആ പരമ്പരയിൽ പെട്ടവയായിരിക്കണം നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. അതുകൊണ്ടു അവയുടെ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യത്യസ്തങ്ങളാണെന്നു പറയുന്നതാവിരിക്കും ശരി.

Colophon-ലെ വിവരങ്ങൾ

ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ Colophon-ൽനിന്നും കിട്ടിയിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ നേരത്തേ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. കൃതിയുടെ പേരിൽ കവിഞ്ഞു മററാനും തന്നെ അതിലില്ല. 'ക' ഗ്രന്ഥത്തിൽമാത്രം ഏഴുതിത്തിന് തീയതി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

പാർവതീസ്വയംവരത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം

കുമാരസംഭവത്തിലെ മൂന്നുമുതൽ ഏഴുവരെ സർഗ്ഗങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിതമായിരിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് പാർവതീസ്വയംവരത്തിലെ കഥാവസ്തു. ബ്രഹ്മദത്തമായ വരത്തിന്റെ സർവസംഹാരക്ഷമമായ ബലംകൊണ്ട് അജയ്യനായിത്തീർന്ന താരകാസുരൻ ദേവലോകത്തേയും കീഴടക്കി. ഇന്ദ്രാദികൾ സംഘം കൂടി താരകാസുരനെ നിഗ്രഹിക്കാനുള്ളവഴി ആലോചിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു.

താരകാധിപശേഖരനെക്കൊണ്ടു
ഭാരകമ്തെച്ചെയ്യിപ്പിച്ചായതിൽ
ഭാരകൻ ജനിച്ചീടുകിലായവൻ
താരകനെ വധിച്ചീടും നിണ്ണയം
പാരിടങ്ങളിൽ മററാരു വീരനും
പോരാടീടുവാൻ പോരാ ശരണൊടു.

എന്നു ദേവേന്ദ്രൻ കാമദേവനോടു പറഞ്ഞു. ഭാക്ഷായണിയുടെ വേർപാടിനു ശേഷം ഭുജോക്രാന്തനായ ശിവൻ ഹിമാലയത്തിൽ കൊടുംതപസ്സു ചെയ്യുകയായിരുന്നു. ശിവനെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ ഹിമവാന്റെ നിദ്ദേശാനുസരണം പാർവതി ചെന്നിരുന്നു. ഇന്ദ്രാജ്ഞയാൽ രതിമന്മഥന്മാർ ശിവസമീപം പ്രാപിച്ചു. സമ്മോഹനമെന്ന അസ്രം പ്രയോഗിച്ച മന്മഥൻ ശിവന്റെ നേത്രാഗ്നിക്കിരയായി. ശിവന്റെ തപസ്സു മുടങ്ങാതെ തുടർന്നു. ശിവനെ പ്രാപിക്കാൻ വേണ്ടി പാർവതിയും അതികഠിനമായ തപോവൃത്തി സ്വീകരിച്ചു. പാർവതിയുടെ തപസ്സുകൊണ്ടു സംപ്രീതനായ ശിവൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട പാർവതിയെ സാന്ത്വനപ്പെടുത്തി. അനന്തരം വിധിപോലെ പാർവതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ വിവാഹം മംഗളമായി നടന്നു.

പാർവതീസ്വയംവരം (ഒരു അവലോകനം)

പാർവതീസ്വയംവരം പാനരീതിയിൽ കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ എഴുതിയിട്ടുള്ള ഏകകൃതിയാണെന്നു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. നാലു പാദങ്ങളായിട്ടാണ് ഈ പാന രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. നമ്പ്യാരുടെ വാക്പാടവവും ഫലിതരസവും മറ്റു കൃതികളിലെപ്പോലെതന്നെ ഈ കൃതിയിലും ഉടനീളം ദർശിക്കുവാൻ കഴിയും.

ഒന്നാം പാദത്തിൽ മന്മഥൻ തന്റെ പരാക്രമവും ശക്തിയും വാസവനോടു പറയുന്ന ഭാഗത്തിൽ സ്വഹാസ്യധാകരണങ്ങളുടെ പ്രണയവായ്ക്കും അനന്തരസംഭവങ്ങളും സവിസ്തരം വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മന്മഥന്റെ സഖാവായ മാധവമാസവും പത്നിയായ രതീദേവിയും പരമശിവന്റെ ഏഭ്യം ഇളക്കാൻ പുറപ്പെടുന്ന ഭാഗം ഭാഗിയായി നമ്പ്യാർ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രണ്ടാം പാദത്തിൽ പരമശിവന്റെ തപസ്സും തപോഭാഗം വരുത്തിയ കാമദേവന്റെ ദഹനവുമാണ് പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നത്. പാർവതിയെ കണ്ട മാത്രയിൽ മോഹവിവശനായിത്തീർന്ന പരമശിവന്റെ മോതോവികാരങ്ങൾ വേണ്ടപോലെ ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കാമദഹനത്തിനു ശേഷമുള്ള രതിയുടെ വിലാപവും നന്നായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മൂന്നാം പാദത്തിൽ പാർവതിയുടെ തപസ്സ്, ബ്രഹ്മചാരിയുടെ വേഷത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ശിവന്റെ പാർവതിയോടുള്ള കശലാപേഷണം, തന്നിൽ പാർവതിക്കുള്ള അപഞ്ചലമായ അഭിനിവേശം മനസ്സിലാക്കിയ ശിവന്റെ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തലും കൈലാസഗമനവും തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളാണ് വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

നാലാം പാദത്തിൽ പാർവതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ വിവാഹം സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കഥാഭാഗം ചുരുങ്ങിയതാണെങ്കിലും കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നമുബുദ്ധിയും വചോവിലാസവും പാർവതീസ്വയംവരത്തിലും പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിനു ചില ഭാഗങ്ങൾ ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു.

കാമദേവൻ സ്വവൈഭവം ഇന്ദ്രനെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കു
ന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്—

“വൃത്രവൈഭിഭവാനമെൻവൈഭവ-
മത്രമാത്രം ഗ്രഹിക്കത്തവനല്ല.
നേത്രമായിരമുണ്ടാവാൻ കാരണ-
മോത്തു കാണുകിലെന്നസ്മയം വരും.
ഓത്തു നാലു മുഖത്തുള്ള ബ്രഹ്മനും
പാത്തു കണ്ടാലിനിക്കു വശംവദൻ.
പുത്രിയെക്കണ്ടു കാമിച്ചു മോഹിച്ചു
കൃത്രിമം വിധിയുണ്ടാക്കി വേട്ടതും
ഇത്ത്രിലോകവിജയിയാമെന്നുടെ
അസ്രസഞ്ചയത്തിന്റെ മഹത്തപങ്ങരും.

‘ശംഭുകാനന’ത്തെ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നു—

മലകളിലിളകുന്ന മലയസമരീൻ
മലർകലപരിമളമന്തി വരുന്ന
കലപുലികരിഹരിശരഭാദികളുടെ
കലശലു പലദിശി മരേതിമൂലം.
കിളികളുമളികളുമവിരളമദമൊടു
കളികളിളികുന്ന കളകളുമോടെ
തെളിവൊടു മടുമലർചയുമണമുടയൊരു
വനമതിലനവധി വിലസീടുന്നു.

ബ്രഹ്മചാരിവേഷധാരിയായ പരമശിവൻ പാർവതിയോടു പറ
യുന്നതു നോക്കുക:—

നേത്രം മൂന്നുള്ള വക്ത്രമുടയോരു
ഗാത്രം പാരം വികൃതമെന്നോക്കു നീ.
തുമ്പചാമ്പലും പാമ്പുമലങ്കാരം
വമ്പുലിത്തോലുമെല്ലാം കപാലവും

ചെമ്പിപ്പോരു ജടയിലകപ്പെട്ടോ-
രമ്പിളിക്കലകൂടെ നിറംകെട്ടു.

പത്തുദിക്കും വസന്തമായുള്ളവൻ
വസ്യഭാനത്തിനാളാകുമോ ശിവൻ.
ആറുലക്ഷം വയസ്സായ കാളമേ-
ലേറുവാനോ നീയാശ്രയിച്ചീടുന്നു?

വിവാഹത്തിനു പുറപ്പെട്ട പരമശിവനെ ഇങ്ങനെയാണു ചിത്രീ
കരിക്കുന്നതു്:—

നീലകണ്ഠന്റെ വേഷവുമനേരം
നിമിഷംകൊണ്ടു പകൻ കാണായ്വന്നു.
കോടീരാകാരമെത്രയും നല്ലൊരു
കുടിലകന്തളമായി പ്രകാശിച്ചു.
ചൂടീടുന്നൊരു കൊണയും തുമ്പയും
ചുഴലവും നല്ല മുല്ലപ്പൂമാലയായ്
ഫാലം തന്നിലെ വരണിവിലോചനം
പരിചിൽ നല്ല തിലകവുമായ്വന്നു.
ബാലചന്ദ്രനും കൈതപ്പുവായ്ത്തീൻ
ബഹുഭുജംഗങ്ങൾ പൊൻമണിക്കോപ്പകൾ
കണ്ഡലീശന്മാർ കണ്ഡലമായിട്ടും
കടകം തോരവള കാഞ്ചികളായിട്ടും

വിവാഹയാത്ര നോക്കുക:—

ഇന്ദ്രനും പിന്നെ വിഷ്ണുഭഗവാനും
ഇരുപുറം നിന്നു ചാമരം വീശുന്നു
ചന്ദ്രതുല്യന്മാർ മരുന്നും കൈക്കൊണ്ടു-
ച്ചതുർമ്മുഖൻതാനും പിന്മേൽ നടക്കുന്നു.
അശ്വിനീദേവന്മാരങ്ങിവരു-
മരികേ നിന്നാലവട്ടം പിടിക്കുന്നു.
രശ്മി ചെറു കുറച്ചുകൊണ്ടാദിത്യൻ
രജനീനാഥനും മുന്തിലും പിന്തിലും

വെണ്ണിലാവൊത്ത വെള്ളക്കൊടിക്കൂറ
വെളിവില്പേറുമയത്തിപ്പിടിക്കുന്നു.

വിവാഹാഘോഷങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്ത വിപ്രന്മാരെ സ്വതസ്സിലമായ പരിഹാസരീതിയിൽ നമ്പ്യാർ ഇങ്ങനെ വരച്ചു കാട്ടുന്നു—

രണ്ടു കയ്യിലും കൊള്ളാഞ്ഞു വിപ്രന്മാർ
മുണ്ടുകാട്ടിക്കണക്കങ്ങൾ വാങ്ങുന്നു.
കെട്ടിപ്പേറി ശരീരം തളന്നാലും
കിട്ടിയാൽ മതിയാകുന്നതില്ലാക്കും
പട്ടം പൊന്നും പണവും രജതവും
ചട്ടറിടുന്ന മൃതസമൃദ്ധവും
കെട്ടിവെച്ചു കിടന്നങ്ങുറങ്ങുന്നു
അഷ്ടികാലാകുന്നേരമെഴുന്നേൽക്കും.

സമാപ്തി

മൺമറഞ്ഞ മഹാകവികളുടെ അനശ്വരങ്ങളായ ഭാഷാ കൃതികൾ തെരഞ്ഞെടുത്തു കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു അവയുടെ സംശോധിതസംസ്കരണങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന സുപ്രധാനമായ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിലാണ് ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ കൂടുതലായി ശ്രദ്ധിച്ചുവരുന്നത്. തദനുസരണമായി പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ളവയാണ് ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം, ഭാഷാഭഗവദ്ഗീത തുടങ്ങിയ കൃതികൾ. ഈ പരമ്പരയിൽപ്പെട്ട അനവധി കൃതികൾക്കു രൂപം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

കഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ഈ കൃതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ ചാരിതാത്ഥ്യമുണ്ട്. കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു എന്നതിൽ സന്തോഷവുമുണ്ട്. സാഹിത്യകളാകികളും ഭാഷാഭിമാനികളും ഈ പ്രസാധനത്തെ വിലമതിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഇതിന്റെ പ്രസാധനത്തിൽ എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടുള്ളത് ഈ സ്ഥാപനത്തിലെ റിസർച്ച് ഓഫീസർ ശ്രീ. എം. മാധവൻ പിള്ളയും അസിസ്റ്റൻറ് റിസർച്ച് ഓഫീസറുമായ ശ്രീ. എൻ. ശ്രീധരൻ നായരും, ശ്രീ. എസ്സ്. മുരളീധരൻ നായരും മാണ്.

തിരുവനന്തപുരം,

1-7-66.

കെ. രാഘവൻപിള്ള

കുറേററർ.

* പാർവ്വതീസ്തവം

പാഠം

ശ്രീശുകാലയേ വാണരജീടന
ശ്രീമഹേശനം ശ്രീഗണനാഥനം
ദേശികന്മാരും വാണി വിരിഞ്ചനം
കേശവൻതാനും കാത്തരുളേണമേ.

വേദവ്യാസനും വാല്മീകി നാരദൻ
വേദിയന്മാരും വേദസപരൂപിയാം
ആദിത്യൻതാനമിന്ദ്രനും ചന്ദ്രനും
ആദരേണ തുണച്ചരുളേണമേ.

എങ്കിലോ പണ്ടു താരകദാനവൻ
ശങ്കക്രാന്തെ ദേവേന്ദ്രലോകത്തെ
പങ്കജാസനസേവാബലംകൊണ്ടു
തങ്കലാക്കിയടു വാഴുംകാലം;

12

സങ്കടപ്പെട്ട സംക്രന്തനാദികൾ
സംഘം കൂടി വിചാരിച്ചു സാദരം
പങ്കജാക്ഷനെച്ചിന്തേ നിരൂപിച്ചു
പങ്കജാസനശാസനാകാരണം.

കാമദേവനും മാധവമാസവും
കാമിനീരതിയോടുമൊരുമിച്ചു
താമസിക്കാതെ ദേവാധിരാജന്റെ
ധാമം പ്രാപിച്ചു വന്ദിച്ചുരചെയ്തു:

*ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ:-

ക-611. C, ഖ-T. M. 220, ഗ-12600.

1. ജാസ്ര-ഖ, ഗ.

2. യാ-ഗ.

എന്നു കാരണം നാഥ! ഭവാനെന്ന
 ചിന്ത ചെയ്തു തിരുമനതാരിങ്കൽ.
 എന്തെന്നാകിലും സാധിപ്പിച്ചീടുവാ-
 നന്തരമെന്നിരിക്കില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും.

24

നിന്തിരുവടിക്കേതൊരു നാരിയി-
 ലേന്തിടുന്നു മനോരഥമിക്കാലം
 പന്തേലംമുലയാളാമവളുടെ
 അന്തരംഗമിളക്കിച്ചമച്ചുടൻ,

അന്തിനേരമവളെ വരുത്തി ഞാ-
 നന്തികന്തന്നിലാക്കിത്തരുണുണ്ടു.
 ചന്തമോടേയവളെപ്പുണർന്നുകൊ-
 ണ്ടന്തമോദങ്ങളൊക്കെ ലഭിച്ചാലും.

കണ്ടിവാർകഴലാളാമൊരുത്തിയെ
 കണ്ടു കാമിച്ചു ചെന്നു ഭവാനുതന്നെ
 രണ്ടു വാക്കുരൂപെയ്തുതവരക്കുള്ളിൽ
 കൊണ്ടുമില്ലഹംഭാവകാരണാൽ.

36

കണ്ഠിതം പൂണ്ടു പോന്നു ഭവാനതു-
 കൊണ്ടു പാരം വിഷാദിച്ചിരിക്കുകയോ?
 രണ്ടു വാക്കിനിക്കില്ലെടോ ധാസവ!
 കണ്ടുകൊണ്ടാലുമെന്തെന്ത പരാക്രമം.

വണ്ടുനാഭം മുഴക്കിച്ചൊരാശുഗം-
 കൊണ്ടു കിഞ്ചിൽ പ്രയാഗിക്കുന്നരത്തു
 തണ്ടു തപ്പിത്തരുണിയവരം താനേ
 മണ്ടി വന്നു മടിയിൽക്കരയേറി,

രണ്ടു കൈകളെക്കൊണ്ടും ഭവാനുടെ
കണ്ഠാതന്നിൽ മുദ്രകുപ്പിച്ചുടൻ
രണ്ടു കുന്നിനെ വെന്ന കചങ്ങളെ-
ക്കൊണ്ടു നിന്തിരുമാറിൽ പ്രഹരിക്കും. 48

രണ്ടു പക്ഷമില്ലായുധത്താണു ഞാൻ
രണ്ടു നാഴികയ്ക്കുള്ളിലപ്പെണ്ണിനെ
കൊണ്ടുവന്നിഹ തന്നിലെന്നുകിൽ ഞാൻ
തണ്ടാരവനല്ലെന്നു ധരിച്ചാലും.

പണ്ടു ഞാനൊരു സുന്ദരരൂപനെ
ചെണ്ട കൊട്ടിച്ചു വൃത്താന്താ കേട്ടാലും
കണ്ടു ബോധിച്ചിരികുന്നവരെയും
തണ്ടു തപ്പിപ്പാനിങ്ങുണ്ടു കൗശലം.

അഗ്നിദേവന്റെ ഭായ്യയിലെത്രയും
മഗ്നനാശന ചന്ദ്രനൊരു കാലം
നഗ്നനായിട്ടു പോന്നു ജനിച്ചൊരു
ലഗ്നത്തിങ്കലെപ്പോലെ മഹാജളൻ. 60

പൂണ്ണചന്ദ്രനെദിച്ചുയരുണരും
പൂണ്ണചന്ദ്രമുഖിയായ സ്വാഹയെ
കണ്ടു കൗതുകം പൂണ്ടൊരു നേരത്തു
കൊണ്ടു നമ്മുടെ ബാണം ഏദയത്തിൽ.

ചെന്നു പോദിച്ചു ചന്ദ്രനവളാടു
സുന്ദരാംഗി! വരിക നീയാരെടോ!
ഉന്നതസ്തനി! നിന്നെപ്പണയവാൻ
ഇന്നിനിക്കിഹ പാരമുണ്ടാഗ്രഹം.

എന്നതു കേട്ടവളുമുരചെയ്തു
ചന്ദ്രനല്ലയോ ചാരുമതേ! ഭവാനും?

വീതിക്കോത്രന്റെ പത്നിയായെന്നു ഞാൻ
ഭീതി പാരമിനിക്കുണ്ടു. മാനസേ.

72

അസ്തഭാരാഭമഗ്നിയറിഞ്ഞാകിൽ
ഭസ്മമാക്കും ഭവാനെയുമെന്നെയും.
സന്ധ്യാവന്ദനം ചെയ്തു വരുംമുമ്പേ
സന്ധിക്കാമെന്നു ചന്ദ്രനരചെയ്താൻ.²

സപാഹാദേവിതന്നുള്ള മയക്കുവാൻ
മോഹാസ്രത്തെ പ്രയോഗിച്ചു ഞാനപ്പോൾ
സ്നേഹം വർദ്ധിച്ചിരിവരുമന്നേരം
ഗേഹം പുകു രമിച്ചു യഥാസുഖം.³

പാവകന്റെ വരവിനു മുന്നമേ
ധാവനം ചെയ്തു പോന്നു ശശങ്കനും
ഭയവണ്ണം പല സായന്തനങ്ങളിൽ
സാവധാനം രമിച്ചാരിരിവരും.

84

വിശ്വസാക്ഷിയാമഗ്നിക്കു പത്നിയെ
വിശ്വാസം പുനരില്ലായ്ക്കകാരണാൽ⁴
അന്തിയാവോളം ഭാഗ്യത്തെത്താനൊരു
മന്ത്രംകൊണ്ടു വിഴുങ്ങിയകത്താക്കും.

സന്ധ്യാനേരം വമിച്ചു പുറത്താക്കും
സന്തതം വിധമിങ്ങനെ വരുന്നിടം.
ദിവ്യമന്ത്രത്തെത്തന്നുടെ ഭാഗ്യക്കും
ഹവ്യവാഹനനാശു⁵ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു.

ചാരുഭാവേന സപാഹാസുധാകര-
⁶ന്മാരുമാരുമറിയാതെ⁷ നിത്യവും

-
1. ഞ്ഞുകിൽ-ഗ. 2. യു-ഗ. 3 വസിപ്പിച്ചു-ഖ, ഗ. 4. ഞ-ഖ, ഗ.
5. ധരിപ്പിച്ചു-ഗ. 6. രരാരുമാരു-ഗ.
7. 'നിത്യവും സായ. കാലത്തു' 'ക'യിൽ ഇല്ല.

സായംകാലത്തു സംഗമമിങ്ങനെ

മായംകൊണ്ടു ലഭിച്ചു പോരുംകാലം; 96

വാസവമന്ദിരം തന്നിലകം പൂക്കു (?)

വാതിൽ കൊട്ടിയടച്ചു സുധാകരൻ

സ്വാഹയോടെ വിനോദിക്കും നേരത്തു

ഗേഹേ³ ചെന്നു വിളിച്ചു കൃശ്ണനും⁴.

സുന്ദരിതാനം മന്ത്രബലംകൊണ്ടു

ചന്ദ്രനയുമെടുത്തു വിഴുങ്ങിനാൾ

വാതിലങ്ങു തുറന്നു വണങ്ങിനാൾ

വിതിഹോത്രനമസ്തോദകം പൂക്കു.

പത്തിയേയുമെടുത്തു വിഴുങ്ങിനാൻ

അഗ്നിദേവനുമന്തി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ;

പുണ്ണമാസീരജനീമുഖംതന്നിൽ

പുണ്ണചന്ദ്രനദിക്കാത്തതെന്തുവാൻ?⁵

108

ധർമ്മശാലികളാകും ജനങ്ങൾക്കു

കർമ്മഭംഗം ഭവിച്ചിതു ഭൂമിയിൽ;

ചന്ദ്രബിംബമുദിക്കാത്തു കാരണാൽ

ഇന്ദ്രനാഭിസുരന്മാരശേഷമേ,

അഷ്ടദിക്പാലന്മാരുമുഷികളും

കഷ്ടം കഷ്ടമെന്നൊക്കെയൊരുമിച്ചു

കൂട്ടം കൂടി വിചാരിക്കുംപോളൊരു

ധൃഷ്ടസൂചകനേവമുരചെയ്തു.⁷⁸

വഹ്നിദേവന്റെ വല്ലഭ്യല്ലാതെ-

ഉണ്യദേവിമാരെല്ലാവരും വന്നു

1. രമിച്ച-ഖ, ത. 2. ഈ വരി 'ക'യിൽ ഇല്ല. 3. മേഹ-ക.
4. വ-ഗ. 5. ഞ്ഞ-ഖ. 6. ഞ.-ഖ, ത. 7. സൂഷ്മ-ഖ, സൂഷ്മി-ഗ.
8. മരൾ-ഖ.

സ്വാഹാദേവിയെക്കണ്ടീലതുകൊണ്ടു
സ്വാഹാവല്ലഭനേനോന്നിളക്കാത്തു? 120

എന്നതു കേട്ടു ശുദ്ധൻ കൃശാനവും
തന്നുടെ ഗൃഹിണിയെ വമിച്ചിതു
സ്വാഹാതന്നുടെ ദേഹപ്രകാശങ്ങൾ
ഹാ! ഹാ! വിസ്തയമെന്നു മഹാജനം.

പുളിമാൻമിഴിയാളാമിവളുടെ
ഉള്ളിലുണ്ടായുരേണം നിശാകരൻ
ആയതു കേട്ടു നാണിച്ചു നിന്നുകൊ-
ണ്ടായതാക്ഷി വമിച്ചു ശശാങ്കനെ.

ഭഗമാനസനാകിയ ചന്ദ്രനും
നഗ്നരൂപേണ ധാവതി ചെയ്തിതു
ബാലചന്ദ്രനെക്കാണുവൊളിപ്പൊഴും
ആലും പൊട്ടിച്ചുങ്ങാരാധിച്ചീടുന്നു. 132

മൂലമായതിന്നിഷ്ട കേവലം
മാലോക³കൾ പരമാത്മമൊക്കവെ;
വസൂ⁴ കൂടാതെ ചന്ദ്രനെ മണ്ടിച്ചൊ-
രസ്രമെങ്കയ്യിലുണ്ടോ! വാസവ!

വൃത്രവൈരി ഭവാനമെൻവൈഭവം
അത്രമാത്രം ഗൃഹിക്കാത്തവനല്ല
നേത്രമായിരമുണ്ടാവാൻ കാരണം
ഓതു⁶ കാണുകിലെന്നസ്രമായുതും.

ഓതു⁷ നാലു മുഖത്തുള്ള ബ്രഹ്മനും
പാതു⁷കളാലിനിക്കു വശംവദൻ

1. നം-ഖ, ഗ. 2. ലു-ഖ. 3. ക്ഷ-ഖ, ഗ. 4. മിപ്പൊഴുമെങ്കയ്യിലു
ണ്ടോ-ഖ, ഗ. 5. ബായ-ഖ. 6. വേദ-ഗ. 7. മു-ഖ.

പുത്രിയെക്കണ്ടു കാമിച്ചു മോഹിച്ചു
കൃതിമം വിധിയുണ്ടാക്കി വേട്ടതും,

144

ഇത്രിലോകവിജയിയാമെന്നുടെ
അസ്രസഞ്ചയത്തിന്റെ മഹത്വങ്ങൾ
എന്തിനിത്ര പറയുന്നു ഞാനിപ്പോൾ?
എന്തു നിന്മനതാരിൽ മനോരമം?

ചിന്തിതങ്ങളെ സാധിപ്പിച്ചിട്ടുവാൻ
നിന്തിരുപാദത്താണു കുറവില്ല.
ഇപ്പോൾ വേണങ്കിലഗ്നിത്തിരുക്കണ്ണിൽ
മുപ്പരന്മാരെച്ചുട്ടോരു ദേവന്റെ,

ഉൾപ്പുവികലുറച്ച സമാധിക്ക്
അപ്പഭംഗം വരുത്തുവാനാളു ഞാൻ.
പഞ്ചബാണന്റെ വാക്കുകൾ കേൾക്കയാൽ
നഞ്ചിലേറും പ്രസാദിച്ചു വാസവൻ, 156

പഞ്ചിരിമധു തുകിപ്പതുകുവെ
കിഞ്ചിദ്ദേവൻ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ:-
പുഷ്പസായക! സാധോ! നിന്നാരും
നിഷ്ഫലമായിട്ടില്ലൊരു ദിക്കിലും.

ഇപ്രപഞ്ചങ്ങളൊക്കെജയിച്ചീടും
തപത്¹പ്രതാപങ്ങളല്ലമല്ലേതുമേ;
ഉത്²പലാക്ഷിമാരല്ലോ സഖേ! നിന്റെ
കെല്പേ³ടും പടജനമായതും.

ഷഡ്⁴പദശ്രേണിത്താണായ ബാണാസം
പുഷ്പമെന്നും കരിമ്പെന്നും ചൊല്ലുന്നു.

ചന്ദനാചലത്തിൽ നിന്നുള്ളൊരു
മന്ദമാരുതനല്ലോ മനോഭവ!

168

സ്യന്ദനം തവ, സേനാധിനായകൻ
ചന്ദ്രനെന്നും പറയുന്നു കാമികൾ.
മാസങ്ങൾ മധുമാധവന്മാർ നിന്റെ
ദാസരായതും ബന്ധുക്കളായതും.

വ്യാസനാഭിമുനികളും നിന്നുടെ
ശ്വാസനാതിക്രമം ചെയ്തയില്ലേടോ!
താരകാസുരൻതന്റെ പരാക്രമം
കാരണം ഞങ്ങൾ പാരം തരം കെട്ടു;

താരകാധിപശേഖരനെന്നൊക്കെ
ഭാരകമ്ത്തെച്ചെയ്തിപ്പിച്ചായതിൽ
ഭാരകൻ ജനിച്ചിടുകിലായവൻ
താരകനെ വധിച്ചിടും നിണ്യം.

180

¹
പാരിടങ്ങളിൽ മറെറൊരു വീരനും
പോരാടീടുവാൻ പോരാ ശഠനൊടു.
കേട്ടുകൊണ്ടാലും പർവ്വതപുത്രിയെ
വേട്ടുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെന്നാകിൽ,

കോട്ടമൊക്കെശ്ശമിക്കും നമുക്കെടോ!
വാട്ടം കൂടാതെ വാണു സുഖിച്ചിടാം.
ചേട്ടക്കാരനത്താരകൻതന്നുടെ
കൂട്ടക്കാരോടും കൂട്ടപ്പറപ്പെട്ടു.

² ³
നേട്ടക്കാരെക്കണക്കിനെ ഞങ്ങളെ
പാട്ടക്കാണ്ഡം പിടിപ്പിക്കുമായി.

കപ്പവൃക്ഷങ്ങൾ കാമധേനുക്കളും
മപ്പ.രങ്ങളിലുള്ള ധനങ്ങളും,

192

കപ്പം കെട്ടിക്കൊടുത്താലുമായവ-
ന്നപ്പം¹പോലുമേ കൂറമില്ലാതെയായ്.
വിണ്ണോർ²നാട്ടിൽ പിറന്ന വളന്നൊരു
പെണ്ണങ്ങൾക്കും പൊരുതിയില്ലാതെയായ്.

ചണ്ഡനാരവരച്ചയ്യുമന്തിക്കും
ദണ്ഡുമായി നടക്കുന്നു വഞ്ചിപ്പാൻ.
താടിക്കാരാമുഷികളെക്കണ്ടെടം
താഡിക്കാത്തവരാരുമില്ലായതിൽ.

പേടിക്കാതെയിരിപ്പാൻ വനങ്ങളിൽ
ഓടി,ക്കാൽ കഴയുന്നു നമുക്കെല്ലാം.
ഇഷ്ടിയില്ലാതെയായി സുമനാക്കും
അഷ്ടിയില്ലാതെയായി നരനാക്കും.

204

വൃഷ്ടിയില്ലായ്മമൂലം മഹീതലേ
പുഷ്ടിയില്ലെന്നു വന്നു ദിനേ ദിനേ.
തുഷ്ടിയില്ലെന്നു തന്നെയല്ലിക്കാലം
നഷ്ടിതന്നേ പിടിച്ചു ജഗത്തുതയ.

മുഷ്ടികൊണ്ടും മുസലങ്ങളെക്കൊണ്ടും
യഷ്ടികൊണ്ടും പ്രഹരിച്ചു ഞങ്ങളെ
പിഷ്ടപേഷണം ചെയ്തു നടക്കുന്ന
ദൃഷ്ടരെക്കൊലചെയ്യേണമെന്നാകിൽ;

അഷ്ടമുത്തിക്കൊരാത്മജനുണ്ടാവാ-
നൊട്ടും വൈകാതെ യത്നം ചെയ്തിടണം.

1. മരകിലും കൂറില്ല-ക മെങ്കിലും കൂറില്ല ഞങ്ങളെ-ഗ.

2. ക്ക, ക,ഖ.

ത്രക്ഷണാകുന്ന ദേവൻ മഹേശ്വരൻ
ദക്ഷപത്രികപായം ഭവിച്ചുനേ,

216

ഭിക്ഷുവേഷ്ഠത്തെപ്പൂണ്ടു ഹിമാചലേ
ചക്ഷുരാദി വശീകരിച്ചാദരാൽ
സച്ചിദാനന്ദം ബ്രഹ്മത്തെ ധ്യാനിച്ചു
നിശ്ചലനായ¹ വസിച്ചരുളീടുന്നു.

അപ്പൻ കല്പിച്ചയച്ചോരു പാവതി
നിച്ചലും വന്നു ശുശ്രൂഷിച്ചീടുന്നു.
അപ്പരമാത്മാ നമ്മെ ഗ്രഹിപ്പിപ്പാൻ
അപ²സരസ്രീകൾ നിത്യം നടക്കുന്നു.

മുപ്പുരാരിയെക്കൊണ്ടു കമാരിയെ
വേൾപ്പിപ്പാൻ വഴിയുണ്ടാക്കമിക്കാലം
മമ്മ! ഭവാൻ ചെന്നു പതുക്കവെ
സമോഹാസ്രം പ്രയോഗിച്ചുവെന്നാകിൽ,

228

ചിന്തയൻറെ മനസ്സ് മറിഞ്ഞീടും
മമ്മനോരഥം സാധിക്കുമന്നേരം.
ഭദ്രദേവൻറെ വീഴും സഹിപ്പതി-
ന്നഭിനന്ദിനി താനേ മതിയാവൂ.

ഭദ്രചിത്തമിളക്കുവാൻ പോക നി
ഭദ്രമസ്തു നിനക്കു മനോഭവ!
ഇപ്രകാരമരുൾ ചെയ്തു വാസവൻ
പുഷ്പബാണൻറെ പാണി പിടിച്ചുടൻ,

സൽപ്രഭോദം പുണൻ തദംഗത്തെ
ക്ഷിപ്രം തൊട്ടുതലോടി സുഖിപ്പിച്ചു

1. ഭാവ-ഖ; ഗ. 2. നിത്യവും-ക. 3. ക്ഷൻ-ഖ.
4. വാൻ-ഖ. 5. വ-ഖ.

മൃത്യുവൈരിയെച്ചിന്തിച്ച മന്മഥൻ
ചിത്തതാരികൽ-ഭിതി മുഴുകയാൽ;

240

അത്തൽപ്പെട്ട വിറച്ച വിചാരിച്ച
ചിത്തതാപം മറച്ചു പറപ്പെട്ട.
ഗോത്രകാമകനാകുന്ന ദേവന്റെ
നേത്രവഹ്നിശിഖകളിൽ തന്നുടെ,

ഗാത്രനാശം വരുമെന്നുറച്ചുടൻ
യാത്ര ചൊല്ലി നടന്നു മനോഭവൻ.
ബന്ധുവാകുന്ന മാധവമാസവും
ബന്ധുവാംഗി രതീദേവിയും താനും,
ചന്തമാടെ നടന്നു ഹിമവാന്റെ
അന്തികാരണ്യംതന്നിൽ പ്രവേശിച്ചു.
ദന്തി സിംഹം² വരാഹങ്ങളാദിയാം
ജന്തുക്കൾക്കും മരങ്ങൾ തുണങ്ങൾക്കും,

252

അന്തകാരിതപോബലം³കൊണ്ടുവോ!
അന്തരാന്നദമുണ്ടാകകാരണാൽ⁴
ഭിത്തിതന്നിലേ⁵ ചിത്രങ്ങളെപ്പോലെ
കൊത്തിവെച്ചോരു പാവകളെപ്പോലെ,
ചതുരവീണ ശരീരങ്ങളെപ്പോലെ
ചെത്തിപ്പറിച്ചു കുററികളെപ്പോലെ
ഗാത്രങ്ങൾക്കൊരിളക്കവും കൂടാതെ
തത്ര തത്ര വസിക്കുന്ന കാക്കയാൽ,

1. ന-ഗ. 2. ഹവ-ഗ. 3. ക-ഖ. 4. ണ-ഖ;ഗ.
5. തന്നുടെ-ഖ;ഗ.

എത്രയും ഭക്തിപൂണ്ടു മനോഭവൻ
 നേത്രയുഗമടച്ചു വണങ്ങിനാൻ.
 വൃത്രവൈരിമുതലാമമത്സ്യന്മാർ
 വത്സമാനമറിവാൻ പുറപ്പെട്ടു.

264

തത്ര മേൽഭാഗേ² ചെന്നു മദനന്റെ
 വൃത്തി കണ്ടു വിളിച്ചുങ്ങരചെയ്തു.
 ചിത്തജന്മാവേ! വീര! സഭാ! നിന്റെ
 ചിത്തത്തിൽ ഭയമുണ്ടാകരുതേടോ!

മൃത്യുവൈരിതൻ ചിത്തമിളക്കുവാൻ
 ശക്തിയുള്ള ശരത്തെ പ്രയോഗിക്ക.
 ഭക്തികൊണ്ടു മടങ്ങി ഗമിക്കൊല്ലാ
 യുക്തികൊണ്ടു വിചാരിക്കുന്നേരത്തു,
 മുക്തിമാർഗ്ഗം മുടക്കുന്ന ബാണങ്ങൾ-
 കൊത്തതൊന്നുമില്ലെന്നു ധരിച്ചാലും.
 ഇത്തരം പറയുന്ന സുരന്മാരോ-
 ടുത്തർമുരചെയ്തു മനോഭവൻ.

276

അത്ര ഗർവിക്കു നന്നല്ലമത്സ്യരേ!
 അത്രമാത്രമിനിക്കു മറിവുണ്ടു്
 പണ്ടു ഭക്ഷന്റെ⁵ യാഗത്തിലൊക്കെയും
 കണ്ടു നിങ്ങളുടെ ബാഹുപരാക്രമം.

തിങ്കൾമൗലി ഭഗവാനയച്ചൊരു
 കിംകരോത്തമൻ വീരഭദ്രൻതന്റെ
 തല്ലുകൊണ്ടു ശരീരം തകർന്നിട്ടും
 പല്ലു പോയിട്ടും കണ്ണു പൊടിഞ്ഞിട്ടും;

1. പദ്മ-മ. 2. വ-ക.

3. നേത്ര-ഖ, 4. തില്ലൊന്നുമെന്ന-ഖ; ഗ. 5. സത്ര-ഖ.

അല്ലൽപ്പെട്ടങ്ങമിങ്ങമൊളിച്ചൊരു
 നല്ല വീന്മരല്ലോ ഭവാനാരം!
 പാമ്പനെക്കൊണ്ടു പാമ്പിനെക്കൊല്ലിച്ചാൽ
 പാപമുള്ളതു പാമ്പനിരിക്കട്ടെ, 288

എന്ന സാമ്പാരം നിങ്ങൾ നിരൂപിച്ചു
 എന്നെച്ചാടിച്ചു ബോധിച്ചു ഞാനതും.
 നിങ്ങളെച്ചൊല്ലി ദേഹമുപേക്ഷിച്ചാ-
 നിങ്ങളു സന്ദേഹമില്ല മനക്കമ്പിൽ.

അംഗജൻ ഞാനനാഗനായിട്ടുവാൻ
 സംഗതി വന്നു നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടിട്ട്
 അങ്ങിനെ വിധി കല്പിതമെന്നാകി-
 ലെങ്ങിനെ ഞാനൊഴിക്കുന്നു സാംപ്രതം?

അംഗനാകലമാലികേ! ബാലികേ!
 മംഗലാംഗി! രതീദേവി! പോന്നാലും.
 അംഗ! മാധവ! മുന്നിൽ നടക്ക നീ
 തുംഗമാംനിന്റെ പരമം കാട്ടുക. 300

ഭ്രംഗനാദമിളംകയിൽനാദവും
 ഭംഗിയേറുന്ന ചന്ദ്രപ്രകാശവും
 ഭംഗമെന്നിയേ ചന്ദനത്തെത്തന്നലും
 സംഗതങ്ങളായിടേണമിപ്പൊഴേ.

ശ്രംഗാരങ്ങളിൽ മുങ്ങിക്കുളിക്കേണം³
 ഗംഗാധാരിയായുള്ള ജഗന്നാഥൻ.
 എന്നീവണ്ണം പറഞ്ഞു വസന്തത്തെ
 മുന്നിലങ്ങു നിയോഗിച്ചു മന്ദമൻ.

പിന്നാലെ താനും തന്നുടെ ഭാര്യയും
 സന്നാഹത്തോടെ കാട്ടിലകം പൂക്കാൻ.
 ശംഭുകാനനത്തിൽ വസന്തവും
 ജംഭിച്ചാശു വളൻ തുടൻപ്പോൾ,

312

കംഭിസിംഹാഭിസത്തപങ്ങളൊക്കവെ
 ഗംഭീരധ്വനിശോഭനം തുടന്നിതു.
 കൊമ്പനാനത്തലവൻ പിടിയുടെ
 പിമ്പേകൂടി രമിച്ചു നടക്കുന്നു.

വമ്പരയുള്ള സിംഹങ്ങളൊക്കവെ³
 തൽപ്രിയമാരോടൊന്നിച്ചു മേളിച്ചു.⁴
 വമ്പുലികളും തന്നുടെ തന്നുടെ
 ഘെൺപുലികളെത്തേടി നടക്കുന്നു.

പന്നികൂട്ടമഹിഷങ്ങൾ മാനകൾ
 പന്നിപ്പേട മഹിഷി മുഗികളും⁵
 ഒന്നിച്ചോരോരോ മാതവിലാസത്തെ
 നന്ദിച്ചാശു തുടങ്ങി പലവിധം.

324

പുള്ളിമാൻപേടമാരും മുഗങ്ങളും
 വള്ളിക്കൂട്ടത്തിനുള്ളിൽ കടന്നുടൻ
 തുള്ളിച്ചാടിക്കളിച്ചു പുള്ളുകൊ-
 ണ്ടുള്ളിലുള്ള മനോരമമാടുന്നു.

ചെമ്പകങ്ങളും ചൂതും പലാശവും
 സംഭ്രമത്തോടെ പൂത്തു തഴുത്തുടൻ

1. പൂക്ക-ഖ; ഗ.

318 കഴിഞ്ഞു (മേളിച്ചു)-ങ്ങുപ്രിയത്താഴ് വാണൻ പലതരം"
 എന്ന ഒരു വരി 'ഖ'യിൽക്കൂടുതൽ

2. നടക്കുന്നു മരമായ'-ഖ. 3. യും-ഖ. 4. കൂടിച്ചു-ഗ.

5. ഗങ്ങളും-ഖ. 323 തുടങ്ങി 3 വരികൾ 'ഗ'യിൽ ഇല്ല.

സം¹ഭൂതാ മധുമാരി ചൊരികയും
സംപ്രമോദേന വണ്ടു വരികയും,

തണ്ടാരിൽ മധുവുണ്ടു സുഖിക്കയും²
തണ്ടാർബാണവികാരം മുഴുകയും
കണ്ടാലാനന്ദമുണ്ടാം കിളികളും³
പണ്ടാരക്കോഴി കോകിലക്കൂട്ടവും,

336

കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടു പാടിപ്പറക്കുന്നു
മിണ്ടാതെ പുനരാരുമില്ലക്കാലം,
ഉണ്ടായോരു വിശേഷങ്ങളൊക്കെവെ⁴
കണ്ടാലത്തുതമെന്നു പറയാവൂ.

(മട്ടു മാറി)

ഉന്നതശൈലവനങ്ങളിലിയലും
കിന്നരചാരണകിംപുരുഷന്മാർ
തന്നുടെ തന്നുടെ തരുണീമണികളി-
ലിളകിന മദമൊടു കളികൾ തുടങ്ങി.

പത്തുകുളാടുക പകിട കളിക്കുക⁵
ചിത്തുകൾ പാടുക ചിലരതിമോദാൽ
പത്തുവരാടി വരാടി മുഖാരി
സുരട്ടി എറിക്കില മലഹരി ബലഹരി,

348

ചന്തമിയന്നൊരു മുരളിയിലൂതുക
സന്തതമൊരുവക നാടകമാടുക
അന്തകരിപുചരിതസ്തുതിവാക്കുക-
ഉന്തനന്ത സുഖന തുടന്നു;

പന്തണിമുലമാരുടെ പരിരംഭേണ-
മെന്തിനു ഹന്ത! കുറച്ചീടുന്നു.
ചിന്തയിലിങ്ങിനെ കരുതി മുതിർന്നിതു
ഗന്ധർവന്മാരചലവനാനേ.

മലകളിലിളകിന മലയസമീരൻ
മലർകലപരിമളമേന്തി വരുംപോൽ¹
കലപുലികരിഹരിശരഭാഭികളുടെ
കലശല പലദിശി മരരതിമൂലം.

360

കിളികളുമളികളുമവിരളമദമൊടു²
കളികളിലിളകിന കളകളുമോടെ
തെളിവൊടു മട്ടമലർമധുമണമുടയൊരു
വനമതിലനവധി വിലസീടുന്നു.

ഇത്തരമുള്ള വികാരം വനഭൂവി
സതപരമക്കു തുടൻ ദശായാം
മൃഗ്യജന്മനുടെ ഭൂതൃനതാകിന³
നിര്യന്ദിഷേവണനിരതൻ നന്നിവൻ;

അസ്രമെടുത്തു പിടിച്ചു മിഴിച്ചൊരു
നേത്രംകൊണ്ടു മറിച്ചു⁴മ നോക്കി.
കടിലമതാകിന⁵ പിരികക്കൊടിമുന
വടിവിലിളക്കി വിലക്കിന⁶ സമയേ,⁷

372

തത്ര മൃഗങ്ങളുമഖിലമരങ്ങളു-
മുദ്ധതചാരണകിന്നരഗണവും
ചിത്രേ വിലിഖിതമെന്നതുപോലെ-
യടങ്ങിയൊതുങ്ങി വസിച്ചിതു സകലം.

ഭനം പാദം സമാപ്തം

1. രസ-ഖ. 2. മട്ടക-ഖ. 3. യ-ഖ, ഗ.
4. ണ്ത-ക, ഖ. 5. യ-ഖ. 6. സി-ഖ; ഗ. 7. നേരം-ഗ.

രണ്ടാം പാഠം

സർവ്വലോകാധിനാഥൻ സദാശിവൻ
 സർവ്വാനന്ദമൂർത്തി സനാതനൻ
 നിർവ്വീകാരൻ നിരഞ്ജനനീശ്വരൻ
 നിർവ്വിഷാദൻ വിഷാദൻ നിരാമയൻ;

സർവ്വതാപസന്മാർക്കും നിവാസമാം
 പർവ്വതാധീശൻതന്റെ മുകൾഭാഗേ
 സർവ്വസംഗം വെടിഞ്ഞു ജിതേന്ദ്രിയൻ
 ശർവ്വഭവൻ തപം ചെയ്തു മേവുനും.

പശ്ചിമാസനബന്ധമുറപ്പിച്ചു
 പശ്ചിപാസനം ചെയ്തു നിരന്തരം
 പശ്ചിഭാസവും ചെയ്തു മനസ്സിന്റെ
 പശ്ചികണ്ഠവസ്തുക്കളൊക്കെയും.

12

തന്റെ മാനസം തങ്കലുറപ്പിച്ചു
 തന്റെ തത്ത്വങ്ങൾ താനേ വിചാരിച്ചു
 ആനന്ദാത്മകബ്രഹ്മമാകുന്നതും
 താനാകുന്നതുമൊന്നെന്നു കല്പിച്ചു.

നാനാജന്തുക്കൾക്കു ധാരമാകുന്ന
 ജ്ഞാനാകാരം പരമതത്ത്വമെപ്പൊഴും
 ധ്യാനംകൊണ്ടു വിഭോക്താൻ ചെയ്തയാ-
 ലാനന്ദാമൃതമഗ്നനായങ്ങിനെ.

നാലു ഭാഗത്തും കല്പവൃക്ഷങ്ങളാൽ
 വേലി കെട്ടിയുറപ്പിച്ചതിനുള്ളിൽ

സ്വപ്നവണ്ണം പലിത്തേൽ വിരിച്ചൊരു
മണ്ഡപംതന്നിലാവാനും ചെയ്തുകൻ;

24

കണ്ണ മൂന്നുമടച്ചു കരങ്ങളും
മണ്ഡലത്തിലടക്കിയുറപ്പിച്ചു.
ജ്ഞാനമുദ്രയും ത്രാക്ഷമാലയും
മാനം ²ശുലം പരശു കടുത്തുടി,

തികൾത്തെല്ലുമങ്ങല്ലും ഭൂജംഗവും
തങ്കലുള്ളൊരു ചിഹ്നങ്ങളൊക്കവെ
അന്തികങ്ങളിലാധാനവും ചെയ്തു
ദന്തിചർമ്മത്തെക്കൊണ്ടു വിതാനിച്ചു.

യോഗപട്ടവുമുത്തരീയാദിയും
നാഗത്താനാരക്കൊണ്ടുള്ളവയ്ക്കി
യോഗലൂണവും ചെയ്തു വസിക്കുന്ന
ഭാഗധേയസ്വരൂപപ്രകാശത്തെ,

36

ചെന്നു കണ്ടുപ്പാൾ തൻറെ(?തന്നെ)മനോഭവൻ
നിന്നു ദേഹം വിറച്ചു തളന്നുകൻ
വില്ലമിട്ടങ്ങു വീണു മഹീതലേ
തെല്ല നേരം പരവശമെന്നല്ല.

ബോധം കെട്ടു കിടന്നോരനന്തരം
മാധവൻ ചെന്നു താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൻ
മെല്ലവെ ജലംകൊണ്ടു തളിക്കയും
പല്ലവംകൊണ്ടു വീശിത്തണുപ്പിച്ചും⁶,

1. ലം-ഖ. 2. രിഹ-ഖ. 3. പ-ക,ഖ.

4. പ്ലം-ഗ. 5. യി-ഗ. 6. പ്ല-ക,ഖ.

നല്ല പുഷ്പം മണപ്പിക്കയും ചെയ്തു
മല്ലബാണന്റെ ബോധമങ്ങുണ്ടാക്കി.
നാണിച്ചുകൊണ്ടെഴുന്നേറ്റ മന്മഥൻ
ബാണവും വില്ലും മെല്ലെയെടുത്തങ്ങു,

48

ക്ഷീണഭാവം മറച്ചു മഹാരഥൻ
പ്രാണനാഥയോടേവമുറച്ചൊരു:-
വല്ലഭേ! രതീദേവി! വരികെടോ!
വല്ലാ²തെങ്കിലും കല്പിച്ചു കൂട്ടി ഞാൻ.

കില്ല്യകൂടാതെ രാജാക്ഷവാഹിയിൽ
വില്ലുമായിപ്പതിച്ചു ശരീരത്തെ
വെണ്ണനീരാക്കുന്നുണ്ടു ഞാൻ വൈകാതെ
കണ്ണനീർ പൊഴിക്കേണ്ട നീ കാമിനി!

മണ്ണും വെള്ളവുമിത്യാദികൊണ്ടൊരു
പിണ്ഡമല്ലോ ശരീരമതായതും.¹

അസ്ഥി രക്തം മലമൂത്രമെന്നുള്ള
ദൃഢി⁵തങ്ങളാം ദർശ്യവസ്തുക്കൾ,

60

ഒക്കെയുള്ളിൽ നിറച്ചു പുറത്തൊരു
തപ്തകൊണ്ടു മറച്ചു⁶ പുതച്ചുമാ!
ഇക്കണക്കു നടക്കുന്നു ദേഹികൾ
മിക്കവാറുമശുദ്ധിക്കു സാധനം.

ചന്ദ്രനേപ്പാലെ ചാരു മുഖമെന്നും
ചന്ദ്രികുപാലെ മന്ദസ്തിതമെന്നും

1. നീ-ക, ഗ. 2. പ്ല-ഗ. 3. വില്ലും-ക.

4. ക്ല-ഗ. 5. ര-ഖ, ഗ. 6. പുതിഞ്ഞാഹാ-ക.

7. ന-ഖ, ഗ.

വില്ലുപോലെ പിരിയക്കൊടിയെന്നും
പല്ലവംപോലെ പാണിഭയമെന്നും;¹

മുല്ലമൊട്ടിനു തുല്യങ്ങൾ പല്ലകൾ
മുല്ലപങ്കജംപോലെ നയനങ്ങൾ
കുന്നപോലെ കുമ്മമെന്നും² കല്പിച്ചു
നന്നു നന്നെന്നു ഭാവിച്ചിരിക്കുന്ന,

72

സുന്ദരന്മാർക്കും സുന്ദരിമാർക്കുമീ
സ്തംഭനാത്മകപ്രാണൻ ഗമിക്കുമ്പോൾ
മുഗ്ധമാകും ശരീരത്തിനന്തിഷേ
മൂക്കു പൊത്താതെ ചെന്നെടു നിൽക്കുമോ?

ചത്തുപോകുന്ന ഗാത്രത്തിൽ കരുതുക
സത്തുക്കൾക്കു ഭവിക്കയില്ലേതുമേ.
മറ്റൊരു നമ്മുടെ ദേഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു
മറുഭൂതാർക്കുപകാരത്തെച്ചെയ്യാകിൽ,³

കുറുമില്ല കുറഞ്ഞൊരു കാലം താ-⁴
നേറിക്കൊണ്ടു നടന്നതു നന്നാകും.
മത്സ്യന്മാർക്കുമത്സ്യജനങ്ങൾക്കും
മൃത്യുഭാവത്തിനേതും കുറവില്ല.

84

അപ്പകാലം മനുഷ്യർക്കു ജീവിതം
കപ്പകാലാന്താ ദേവജനങ്ങൾക്കും⁵
അത്രമാത്രമേ ഭേദം വരാനുള്ളൂ
ഗാത്രനാശമെന്നുള്ളതൊരുപോലെ.

എന്നതുകൊണ്ടു ഞാനുമെന്നംഗത്തെ
 ഇന്ദ്രനാഭിസുരന്മാർക്കുപകാരം
 വന്നുകൂട്ടുമെന്നാകിലുപേക്ഷിപ്പാ-
 നിന്നു സന്ദേഹം കൂടാതൊരുവെട്ടേൻ.

സുന്ദരി! രതീദേവി! സുലോചനേ!
 വന്ദനീയൻ മഹാദേവനീശ്വരൻ
 വിശ്വസാക്ഷി വിരിഞ്ചാഭികാരണൻ²
 വിശ്വസിപ്പിക്കുന്നവർക്കു വശംവദൻ.

96

മുക്തികാമിക്ക് മുക്തി കൊടുപ്പാനും
 ഭക്തികാമിക്ക് ഭക്തി കൊടുപ്പാനും
 ശൈവതേജസ്സിനെപ്പോലെ മറെറാരു
 ദൈവമില്ലെന്നറിക രതീദേവി!

അക്കണക്കു മറ്റൊത്തായ ദേവന്റെറ
 തൃക്കനൽക്കണ്ണിലാഹുതിയാകിയാൽ³
 ഇക്കളേബരംകൊണ്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ
 കൈസ്സാധിച്ചു ബാലേ! നമുക്കിപ്പോൾ.

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞങ്ങു നിൽക്കുമ്പോ-
 ഉപദേശം പ്രകാശിച്ചു കാണായി.
 അപ്രമേയമൊരാകൃതിസൗന്ദര്യം
 തത്പ്രഭാജാലമഗ്രേ വിളങ്ങുന്നു.

108

വെണ്ണിലാവിന്റെറ വെണ്മകണക്കിനെ⁴
 കണ്ണിനാനന്ദം നല്കുന്ന കാന്തിയാൽ⁵

1. ഞന്റെറ-ഗ. 2. ഞ-ഖ, ഗ.

98-ഓ. വരികഴിഞ്ഞു ഭക്തികാമിക്ക് ഭക്തിയും വിദ്യയും-എന്നു് ഒരു
 വരി ഖ, ഗ എന്നിവയിൽ കൂടുതലായി കാണുന്നു.

3. ക്കി-ഖ, ഗ. 4. വിന്നി-ക. 5. അ-ഖ.

സ്ഥാണുകാനനമൊക്കെ വിളങ്ങവെ
കാണുമായി കാമനം ഭായ്ക്കും.

പിന്നെയുമങ്ങു സൂക്ഷിച്ചു നേരത്തു
കന്യകാമണിരൂപവും കാണായി
കന്നൽനേർമിഴിയാളായ ഗൗരിയും
തന്നുടെ സഖിമാരുമൊരുമിച്ചു;

¹ പന്നഗാകല്പനാകുന്ന ദേവന്റെ
പാദപങ്കജം പൂജിപ്പതിന്നായി
പുഷ്പഗന്ധജലാദിപലതന്മങ്ങൾ
ശിപ്പമായിക്കരത്തിലെടുത്തുകൊ-

120

ണ്ടുത്² പലാക്ഷി പതുക്കപ്പതുക്കവെ
തത്² പ്രദേശം പ്രദേശം തുടങ്ങിനാൾ
കെട്ടഴിഞ്ഞു³ കിഴിഞ്ഞ പുരികഴ-
ലൊട്ടു കൈകൊണ്ടു താങ്ങിക്കൊണ്ടുണ്ടെന്നെ.

⁴ മട്ടലർമണം തണ്ടുന്ന വണ്ടുകൾ
കൂട്ടമോടെ കസുമവനങ്ങളെ
ഒട്ടുമാദരിക്കാതെ വെടിഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടെട്ടു ദിക്കിന്നും വന്നു പരക്കവെ,⁵

മട്ടോലുംമൊഴിയാളുടെ പിന്നാലെ
വട്ടമിട്ടു പറന്നു നടക്കുന്നു.
നാളികാക്ഷിതൻ നിശ്വാസസൗരഭ്യം
ലാളിപ്പാനായ് വരുന്നൊരു വണ്ടിനെ,

132

111 മുതൽ 5 വരികൾ 'ഖ'യിൽ ഇല്ല. 1. വന്നരാകല്പ-ക, ഗ.
2. ശബ്ദ-ഖ. പ്രദേശപ്രദേശം-ഗ. 3. കിഴിഞ്ഞു-ഖ;
കഴിഞ്ഞ-ഗ. 4. തെ-ഖ, ഗ. 5. തു-ഖ, ഗ.

കേളിപങ്കജംകൊണ്ടു പതക്കവൈ
കേവലമങ്ങു വാരണം ചെയ്തേയും
നീലപങ്കജപത്രം ജയിച്ചൊരു
ലോലലോചനലീലാവിലാസവും.

¹
കുന്ദകന്ദളചന്ദ്രപ്രഭകളെ
²
നിന്ദിച്ചീടുന്ന മന്ദസ്തിതങ്ങളും
കുന്നിൽമാതിന്റെ കുറമകന്നൊരു
³
സുന്ദരാകൃതി ഭംഗികളിങ്ങനെ.

കാണുന്നേരത്തു കുമ്പിന്റെ ഭായ്യയും
നാണം പൂണ്ടു മുഖം താഴ്ത്തി നിന്നിതു.
മുപ്പുരരിതൻ ചിത്തമിളക്കുവാൻ
ഇപ്പോൾ നല്ലൊരുവസരമുണ്ടായി.

144

ഉത്പലാക്ഷികടാക്ഷങ്ങളാമെന്റെ
ഉത്പലാസ്രങ്ങളുണ്ടു പ്രയാഗിച്ചാൽ
കെല്പുള്ളൊരു തപോധനന്മാരുടെ
⁴
ഉൾപ്പുഞ്ചന്ധാ പിളപ്പാൻ തടവില്ല.

⁵
മുല്ലസായകനിത്ഥാ ⁶
വിചാരിച്ചു
വില്ലെടുത്തു കലച്ചു ⁷
വീട്ടിച്ചുടൻ
സമ്മോഹാസ്രമെടുത്തു തൊടുത്താശു
⁸
സമ്മോദന വലിച്ചു വലംചെയി-

തന്നിൽ ചേർത്തങ്ങിടത്തൊപ്പദാംബുജം
മുന്നിൽ വച്ചങ്ങുറപ്പിച്ചു നിന്നുടൻ

-
1. ക-ഖ.	2. നന്നിച്ചീടിന-ക.	3. ഭംഗികളൊക്കവൈ-ഗ.
4. ഉൾപ്പുഞ്ചങ്ങളുറപ്പാൻ-ഖ.	5. പുല്ലുസായക-ഖ,ഗ.	
6. നിരൂപിച്ചു-ഗ.	7. കലച്ചുവലിച്ചുടൻ-ഖ;	
8. സാമോദന-ഖ.	കയ്യിൽ പിടിച്ചുടൻ-ഗ.	

കച്ചക്കെട്ടിലമൻ ²ഭൃഗഞ്ചലം
 മെച്ചമോടെ ശിവങ്കുലറപ്പിച്ചു.
 തഞ്ചത്തിൽ താണു മാറിലെടുത്തങ്ങ
 പഞ്ചസായകനേത്ര സ്ഥിതിചെയ്തു.

156

³ശൈലപുത്രിയുമാളീജനങ്ങളും
 കാലശത്രുതന്നതികം പ്രാപിച്ചു.
 നാലും മൂന്നും പ്രദക്ഷിണവും വെച്ചു
 നാഥപാദേ ⁵നമസ്കരിച്ചാദരാൽ

തോയം ഗന്ധം കസുമാക്ഷതങ്ങളും
 മായമെന്ത്യേ സമർപ്പിച്ചു തുകേൽ.
 ഹേമപദ്മാക്ഷമാലയെ നല്കുവാൻ
 കോമളാംഗിയുമാരംഭിച്ചീടിനാൾ.

കാമദേവനും സമോഹനമെന്നു ⁶

⁷നാമമുള്ളൊരു ബാണം തൊടിത്തിതു.
⁸കൃത്തിവാസാവാമീശനമനേരം
 ചിത്തബന്ധമഴിഞ്ഞു പതുകവെ.

168

-
1. ക്ഷേടി-ഖ. 2. ഭൃഗ-ഖ.
 3. ശൈലകുന്ദ-ക; ശൈലപുത്രീ-ഖ. 4. ചെയ്തു-ഖ, ഗ.
 5. മന്-ഗ. 6. ന-ഖ, ഗ. 7. ജ്ഞ തന്നെ-ഖ.
 8. അന്യം-ഗ.

നേത്രപത്മം മിഴിച്ചുക്കുമയുടെ
 വക്ത്രപത്മം വിലോകനം ചെയ്തപ്പോ-
 ലേതയും നല്ല കാമവും പ്രേമവും
 നേത്രാനന്ദവുമുണ്ടായി ദേവന.

സുന്ദരാംഗിതന്നംഗം മനോഹരം
 മന്ദമൊന്നു പുണർന്നു മതിയാവൂ
 ഏനൊരാഗ്രഹമാണ്ടിതു തൽക്ഷണം
 തന്നെത്താനേ മറന്നു മഹേശ്വരൻ.

അപ്പോൾത്തന്നെ വികാരമടക്കിക്കൊ-
 ണ്ടുൾപ്പുവിങ്കൽ വിചാരം തുടർന്നിതു
 എന്തിവണ്ണമെന്നതസ്സമാധാന-
 ഗന്മിശൈലിലുമുണ്ടാവാൻ കാരണം?

180

ഏതു മൂലന്റെ ഭവ്യാപാരോദ്യോഗം
 ഹേതുവായിട്ടിളക്കി മന്മാനസം.
 കാലകാലന്വണ്ണം വിചാരിച്ചു
 നാലു ദിക്കിലും തുടങ്ങുപാക്കുന്നേരം,

അഗ്രഭാഗത്തു ദൂരത്തു കാണായി
 വിഗ്രഹത്തിന്നൊരുവെട്ടു മന്മഥൻ.
 മോഹനാസ്രം തൊടുത്തു പതക്കവേ
 ദേഹമൊന്നു ഞെളിഞ്ഞു വിലങ്ങത്തിൽ,

വാമപാദവും മുനിലുറപ്പിച്ചു
 വാമദൃഷ്ടിയുണർത്തി വസിക്കുന്നു.

192

1 മുണ്ടായി-ഖ, ഗ. 2. സ്തമാധിക ഗ-ഖ. 3 ദൂരവേ-ഗ.
 4. മുന്നിയുറപ്പിച്ചു-ഖ, ഗ. 5. യത്തി-ഖ, ഗ.

അപ്രകാരത്തിൽ നിൽക്കുന്ന കാമനെ
ക്ഷിപ്രമീക്ഷണം ചെയ്തു പുറത്തുകൻ.

അപ്രമേയപ്രകോപം കലൻടൻ
തൽപ്രദേശങ്ങളൊക്കെ ജപലിക്കവേ
ഫാലനേത്രം മിഴിച്ചോരുന്നന്തരം
ജപാലമാലകളോടെ മഹാനലൻ,

കാലകാലന്റെ മൂന്നാം തിരുക്കണ്ണിൽ
കാലവഹ്നികണക്കിനെ ജ്വലിച്ചു.
കാലതാമസം കൂടാതെ ചെന്നങ്ങ
മാലതീശരൻ തന്നുടെ ഗാത്രത്തിൽ,

തുലരാശിയിലുജ്ജലിക്കുമ്പോലെ
ചാലവേ പിടിപെട്ടു പരക്കവേ.
കാലതൊട്ടു തലയോളമൊക്കവേ
മാലമൂടി മണം പെരുകീടുന്ന,

നീലക്കുന്തലിലേന്തി ജപലിക്കയും
സ്തൂലമസ്തമികൾ പൊട്ടിത്തറിക്കയും
* മൂലരസ്യത്തിനുടെ കടക്കയും
മൂലാധാരം ദഹിച്ചു പതിക്കയും,

ഫാലദേശം കപാലം കപോലവും
നാലുദിക്കിലും ചിന്നിപ്പതിക്കയും
ആകാശംതന്നിൽ വന്നിഹ നിൽക്കുന്ന
ലോകാധീശന്മാരെട്ടും വസുക്കളും,

204

1. കണക്കു വിജ്വലിച്ചു-ഖ. 2. പതുകവേ-ഖ, ഗ.

3. മാകവേ-ഖ, ഗ. 4. പെന്തി-ഖ ഗ 5. വന്നിങ്ങ-ഖ, ഗ.

* ഈ പരി 'ഗ' മാതൃകയിലില്ല.

ചന്ദ്രസൂര്യന്മാരശപിനീഭവന്മാ-
 രിരൂഢാകസ്ഥന്മാരാമർത്ത്യന്മാർ
 സിലവിദ്യാധരാദിഗണങ്ങളും
 ബലപ്പെട്ട വിളിച്ചു പറയുന്നു.

216

വാമദേവ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ
 സോമമൃഡ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ
 ശ്രീമഹേശ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ
 ഭീമദേവ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ.

കാമദേവനെ സാഹരിച്ചിടാലാ²
 കാമദ! കരുണാമൃതവാരിധേ!
 സാമലീന! സമസ്തജനേശ്വര!
 സാമവാക്യം പരിഗ്രഹിക്കേണമേ.

മോഹവാരിധിമഗ്നനാം കാമന്റെ
 സാഹസത്തെസ്സഹിച്ചുരുളേണമേ!
 ദേഹരത്നം ദഹിച്ചുകളയാതെ
 സ്നേഹത്തോടെ പരിപാലിക്കേണമേ.

228

ഇത്ഥം ദേവകൾ ഘോഷിക്കാ മുന്നമേ
 ചിത്തജൻഗാത്രം ഭസ്മമായ് വീണിതു.
 രൂക്ഷമാകുമിടിത്തീയിൽ വെന്തൊരു
 വൃക്ഷംപോലെ ദഹിച്ചുമഹീതലേ.

ഭസ്മശേഷമായ്ക്കൊണ്ടായി കാമന്റെ
 വിസ്തയാസ്സദമായൊരു വിഗ്രഹം.
 കാമദേഹത്തെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു
 പൂമെയ് പാദം തളൻ നിന്നീടുന്ന,

പത്രിയെ വന്നെടുത്തു ഹിമവാനും
തത്ര നിന്നു ഗമിച്ചു പുരം പൂക്കു.
ചന്ദ്രശേഖരസ്വാമി ഭഗവാനും
നന്ദികേശപരനാദിഗണങ്ങളും,

240

മന്ദമെന്നിയേ തത്ര മറഞ്ഞിതു
മന്ദഭാഗ്യ രതി മാത്രം ശേഷിച്ചു.
ബോധം കെട്ടു കിടന്നു രതീഭേവി
ബാധയൊന്നും ഗ്രഹിക്കാതിരുന്നവരും.

ബോധിച്ചതൊന്നും ചെയ്തു വിധിവശം-
ലാധിക്കുള്ളൊരു കാരണമന്നേരം
ഭൂതലംതന്നിൽ തന്നുടെ കാന്തനെ
ഭൂതിമാത്രസ്വരൂപേണ കണ്ടുപ്പോൾ,

കാതരാക്ഷി കരഞ്ഞു തുടങ്ങിനാ-
²
ളാതൂരപ്പെട്ടു വീണുരുണ്ടങ്ങിനെ.

252

തൻകരംകൊണ്ടു തന്നുടെ മാറത്തു
³
ശങ്ക കൂടാതെ താഡനം ചെയ്യുമ്പോൾ,

കങ്കണങ്ങൾ തകന്നു പതിക്കയും
സങ്കടങ്ങൾ ചരഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ?
⁴
മന്ദഭാഗ്യയാമെന്നെ മറന്നുമോ!
സുന്ദര! ഭവാനെങ്ങു ഗമിക്കുന്നു?

⁵
മന്ദഹാസമനോഹര! നിന്മുഖം-
⁷
മെന്നു ഞാനിനിക്കാണെന്നു ഭർത്താവേ!

1. ജനങ്ങളും-ഖ, ഗ. 2. ബീജഭാഗം-ഖ. 3. ചെയ്തപ്പോൾ-ഖ, ഗ.
4. വെടിഞ്ഞുവോ!-ഖ ഗ. 5. മന്ദഹാസം-ഖ, ഗ.

¹
ചന്ദനമരത്തെന്നലും ചന്ദനം
ചന്ദനമരം വസന്തവുമന്തികേ

²
നന്ദിപൂണ്ടു സഹായമായുള്ളവർ
മന്ദനാരിപ്പോളാരുമില്ലാതായി
കോകിലങ്ങളും ഭംഗകലങ്ങളും
ആകലപ്പെട്ടപ്പോൾ രതിയുടെ

264

ശോകംകൊണ്ടൊന്നും മിണ്ടാതെ നില്ക്കുകയോ
മാകുന്തൊഴുതെന്നോടേ ഗമിക്കുകയോ?
³
ഭായ്യയാമെന്നെക്കൂടാതൊരു നേരം
കായ്യമൊന്നും നിനക്കില്ല എന്നുമേ.

⁴
ആയ്ന്നും ഭവാനയ്യോ മനോഭവോ!
⁵
വൈരമെന്നോടു കാട്ടുന്നതെന്തിപ്പോൾ.
നാരീമാരിലന്തരാഗമുള്ളൊരു
പുരുഷന്മാരെ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല.

ചാരവാണിമാരെക്കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കേണം
ആരുമാരുമറിയാതിരിക്കേണ്ട
പ്രേമമുള്ളൊരു കാലം പുരുഷന്മാർ
പ്രേയസിയെന്നും പ്രാണസമയെന്നും,
കാമിനിയെന്നും കല്യാണി നിയെന്നും
ഭാമനിയെന്നുമെപ്പോഴും ഘോഷിക്കും
നീരസമെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങുമ്പോൾ
⁷
പേരുമാറി വിളിക്കും പതുക്കേവേ.

279

-
1. ചന്ദനമരം-ഖ. ചന്ദനമരചന്ദ്രിക തെന്നലും ഗ. 2. ഉള്ളവർ-ക,
3. ഭിന്നം-ഖ.ഗ. 4. ഭവൻ-ഖ. 5. നന്ദനാടു-ഖ.
6. ക്ഷിപ്രമോ-ഖ. 7. അറിയാൻ-ഖ.ഗ.

കോയ്യയെന്ന സുമാത്രാമുരചെയ്യും
കായും വിട്ടു കളിക്കാതെയായ്ക്കും
ഒട്ടും കാംക്ഷയില്ലാതായ്ക്കുന്നേരം
വിട്ടുപോവാൻമതും മടിച്ചില്ല.

² മുട്ടുന്നേരമൊരുതരമെങ്കിലും
³ കിട്ടുകില്ലെന്നാലൊട്ടു ശകാരിക്കും.
ചട്ടമിങ്ങനെ ചങ്ങാതിമാരുടെ
കഷ്ടമെന്നേ പറയാനെന്നിരിക്കുള്ളൂ.

288

മട്ടലർബാണ! നീയെന്നെയിക്കാട്ടിൽ
ഇട്ടുകിടക്കിയിട്ടിരിക്കുകയോ?
എങ്കിൽ ഞാനിനി നിന്നുടെ പിന്നാലെ
ശങ്കകൂടാതെ കൂടെക്കൂടെക്കൂടെ.

⁵ അംഗജ! നിന്റെ ഭസ്മത്തിൽ വീണു ഞാ-
നംഗഭംഗി വിഭവപനം ചെയ്തുകൊണ്ട്,
അങ്ങമിങ്ങും ജപലിക്കും ഭവാഗ്നിയി-
ലങ്ങു ചാടി ശരീരം ദഹിപ്പിച്ചു,

മംഗലസ്മൃതിജനത്തിന്റെ ധർമ്മത്തെ
മങ്ങാതെ കണ്ടു ചെയ്യാൻതക്കങ്ങനം
എന്നീവണ്ണം പറഞ്ഞു കരഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടുനന്നതസ്സനിയാകും മതിഭേദവി

300

തന്നുടെ ദേഹമഗ്നിയിലാക്കുവാൻ
⁶ സന്നാഹിച്ചെഴുന്നീറ്റൊരു നേരത്തു

1. യില്ലാതെ വ-ഖ.ഗ 2. മുട്ടുന്നേരമൊരുതരമെങ്കിലും കണ്-ക. തരമെങ്കിലും-ഗ.
3. പൂന്നല്ലൊട്ടു-ഖ.ഗ 4. ഒട്ടി-ക 5. അംഗജൻതന്റെ-ഗ. 6. നേ-ഖ.ഗ.

അംബരത്തിൽ നിന്നൊരു ഭാരതി
ശംഖരാരിപ്രിയയോടടുങ്ങിയ:-

മന്മന്റെ മഹിഷീ! മനോഹരേ!

വെണ്മയോടെ നിശ്ചനം ചെയ്ത നീ
നിമ്ബലംതവ ദേഹം തൃജിക്കൊലാ
* ശമം മേലിൽ വരും തവ വൈകാതെ.

* മന്മരാരി ഭഗവാൻ പ്രസാദിക്കും
മന്മന ശരീരത്തെയും നൽകും
നിന്മനാഭയിതന്നു ഭവിച്ചൊരു
കന്മഷത്തിന്റെ കാരണം കേട്ടാലും.

312

എങ്കിലോ പണ്ടു പങ്കജസംഭവൻ
മകമാരെ സൃഷ്ടിച്ചു പലവിധം
തൻകരത്തിന്റെ കൗശലമൊക്കവേ
സംഘടിപ്പാനൊരുത്തിയെ തീർക്കണം.

തികൾബിംബത്തിനുള്ളൊരു സാരവും
പങ്കജങ്ങളിലുള്ളൊരു സാരവും
മുല്ലമൊട്ടുകൾക്കുള്ളൊരു സാരവും
† നല്ല പല്ലവങ്ങൾക്കുള്ള സാരവും,

നീലമേഘങ്ങൾക്കുള്ളൊരു സാരവും
മാലതീകസുമത്തിന്റെ സാരവും
നീലപദ്മങ്ങളിന്റെ സാരവും
ബാലകോകിലംതന്നുടെ സാരവും,

324

താലജാലഫലത്തിന്റെ സാരവും
ആലിലയ്ക്കുള്ളൊരാകൃതിസാരവും
സ്ഥൂലരംഭായുഗത്തിന്റെ സാരവും
ചാലവേ പുളിനത്തിന്റെ സാരവും

1. ചെങ്കുലം-ഖ. * *ഇര രണ്ടുവരികൾ 'ഖ' പദത്തിൽ ഇല്ല
† തുടങ്ങി 8 വരികൾ 'ക' പദത്തിൽ ഇല്ല.

തങ്കപ്പൊന്നിന്റെ¹ സാരവുമൊക്കവേ
 സംക്രമം കൂടാതാദാനംചെയ്താൻ
 പകസങ്കരമില്ലാതെ നല്ലൊരു
 പെങ്കിടാവിനെ നിർമ്മിച്ചു നാനുഖൻ.

അന്നേരം നിന്റെ വല്ലഭൻമന്മഥൻ
 ചെന്നു കണ്ടു കനക്കെ വിചാരിച്ചു
 ഉള്ളിലി ബ്രഹ്മദേവനിരിക്കുന്ന
 ഭള്ളിനല്ലം കുറവു വരുത്തണം.

336

വെള്ള കീറുമ്പോൾ ചെന്നു കുളിക്കയും
 വെള്ളം കോരി ജപിച്ചു കടിക്കയും
²വേദം ³നാലുമങ്ങാഘോഷം ചെയ്തയും
 വേദാന്താത്മം വിചാരിച്ചിരിക്കയും,
 മുല്ലപ്പൂ പോലെ പല്ലം വെളുപ്പിച്ചു-
 ഞെല്ലാനേരവും ശാസ്ത്രം പഠിക്കയും
 കണ്ണിനാനന്ദമെല്ലാക്കുമുണ്ടാക്കും-
 പെണ്ണിനെക്കണ്ടാൽ വാതിലടക്കയും,

ഇത്ര പാരം ഹവിസ്സായ ഭേദത്തെ
 മാത്രമൊന്നു മറിച്ചു മതിയാവൂ.

348

പുത്രിയെത്തന്നെ കാമിപ്പതിനുള്ളോ-
 രസ്രമൊന്നു പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ടു ഞാൻ.

ഏതാ കല്പിച്ചൊരസ്രം പ്രയോഗിച്ചാൻ
 തന്നെത്താനറിയാത മനോഭവൻ.

1. നിന്നിരത്തിന്റെ സാരവും.-ഗ.

2. നാലുമങ്ങാഘോഷം 3. ഞെളിമോഷം.-ഖ.

അസ്രമേന്ദ വിരിഞ്ഞ് നന്മയുടെ
 പുത്രിയാകും സരസ്വതിയെക്കണ്ടു¹
²
 കാമിച്ചുള്ളത്തിൽ കാമം പെരുക്കയാൽ
 കാമക്രിഡയ്ക്കൊരുമ്പെട്ടു നാനുവൻ.
³
 പിന്നെച്ചിന്തിച്ചുകുടി വികാരത്തെ,
 തന്നെ ദോഷപ്പെടുത്തോരു കാമനെ
 ക്ഷിപ്രമണ്ഡ ശപിച്ചു വിരിഞ്ഞ് നന്മ,
 ഭൃഷ്ടത്വം മുഴുത്തോരു മന്മഥ!
 മുക്കണ്ണൻതന്റെ മൂന്നാമതായുള്ള
 തൃക്കണ്ണിൽ നിന്റെ ദേഹം ഭരിച്ചിടും.
 ശാപമിങ്ങനെ കിട്ടുക കാരണം
 താപമേവമകപ്പെട്ടു കാമനും.
 ശാപമാക്കുവു പിന്നെ ലഭിക്കയാൽ
 ശോഭനം വരുമെന്നു ധരിച്ചാലും.
 യാതൊരു നാളിൽ പാവ് തീകല്യാണം
 സാധിക്കുന്നു സഭാശിഖനിശ്ചരൻ,
 അന്നു നിന്നുടെ കാന്തന്റെ വിഗ്രഹം
 വന്നു സംഭവിച്ചിടും മനോഹരം.⁴

360

മട്ടു മാറി

ഇത്തരമുള്ളൊരു വചനാമൃതമതു
 സതപരമമ്പൊട്ടു കേട്ടു ദശായാം
 അത്തലശേഷമെന്നു കൃശാദരി
 ചിത്തജകാമിനി രതിയുമുദാരം,
 സ്നാനം ചെയ്തു ശരീരവിശുദ്ധിയു-
 മാനന്ദാമൃതപാനവുമടനേ
 മാനിനിമാർകലതിലകമതായൊരു
 മനസിജരമണി മനോഹരശീലാ

372

പരമശിവന്റെ പദാംബുജയുഗളം
 പരിപൊട്ട മനസി നിനച്ചുനിനച്ചു
 പരമാനന്ദപരയാനിധിതിരുകളി-
 ലവിരളമിളകിന കളി കളി കതുകാൽ,
 മനസിജതൻ പുനരുണ്ടായരുമതു-
 മനവരതം നിനവോട വസിച്ചു
 ഘനതരമുപരി വരുന്ന സുഖങ്ങളി-
 ലനവധിരസമൊട്ട മംഗലമഖിലം.

384

കാമദഹനം എന്ന രണ്ടാം പാദം സമാപ്തം.

മൂന്നാം പാദം.

തികുറുമഴലിത നങ്കിത്തിരുക്കണ്ണിൽ¹
 പകജാസ്രന്റെ സംഹാരം കാൺകയാൽ
 അംഗജന്റെ വിലാസങ്ങൾ കൂടാതെ
 സംഗമാഗ്രഹമുണ്ടാകയില്ലേതു².

ആയതു മുലമിക്കാലമെന്നുടെ
 കായസൗന്ദര്യംകൊണ്ടെന്തു? കിം ഫലം?³
 നായകൻ നമ്മെ പാണിഗ്രഹംചെയ്താ-
 ലായവന്നനുരാഗമില്ലെന്നാകിൽ,

കണ്ണില്ലാത്ത പുരുഷന്റെ മുൻഭാഗേ⁴
 കാമിനീ⁵കളെ കടാക്ഷങ്ങളെപ്പോലെ
 കണ്ണും കേളാത്തവന്റെ പുരോഭാഗേ
 കരൂവിണപ്രയോഗത്തെപ്പോലെയും,

12

1. നീ-ക. 2. ലുക്കം-ഗ. 3. കേരള ഫലമില്ല-ഖ,ഗ. 4. മുഖില-ഗ.
 5. നികൽ-ഖ.

ചണ്ഡമാകിന കാണമല്ലാത്തതിൽ
 ചന്ദ്രപാദപ്രകാശത്തെപ്പോലെയും
 ശബ്ദാത്മങ്ങളുദരിയാത്തവന്മ,മ്പിൽ
 ശാസ്ത്രവാക്യ പ്രയോഗത്തെപ്പോലെയും,

സൂത്രാത്മങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാത്തവനോടു
 സൂക്ഷ്മിങ്ങനവിചാരത്തെപ്പോലെയും
 കാമഭംഗേന കാന്തന്മാരോടുള്ള
 കാമിനീജനസംഭ്രമം നിഷ്ഫലം.

ഇന്നതന്നെ തപസ്സു തുടങ്ങുന്നേ-
 നെന്നുറച്ചു പുറപ്പെട്ടു പാവ്തി
 ഇന്ദ്രശേഖരസ്വാമിക്കു കാരുണ്യ-
 മെന്നൊരു നാളിലെങ്കൽ ഭവിക്കുന്നു,

24

അത്രനാളും തപസ്സുചെയ്തെന്നു
 ഗാത്രശോഷണം ചെയ്യുന്നതുണ്ടു ഞാൻ.
 പെട്ടെന്നിങ്ങിനെ കല്പിച്ചുറച്ചുടൻ
 പട്ടു വസ്ത്രം വിഴുത്തുകുളഞ്ഞാശു
 വല്ലഭം കൊണ്ടുടുത്തു തൻകോപ്പുകൾ
 ഒക്കവേയങ്ങളിട്ടു വെച്ചാദരാൽ
 കേശപാശം പിരിച്ചു ജടയാക്കി
 ക്ലേശം കൂടാതെ മെല്ലെപ്പുറപ്പെട്ടു.
 കാണനും പുകു താനും സഖിമാരും
 സ്നാനവും ചെയ്തു ഗംഗാജലംതന്നിൽ
 ധ്യാനത്തിന്നൊരു ഭംഗം വരാതുള്ള
 സ്ഥാനം നോക്കിയിട്ടു തളിച്ചുടൻ

36

-
1. താരത. 2. പാദപ്ര-ഖ,ഗ.
 3. സൂക്ഷ്മിക്കാത്ത വി-ഖ. 4. വിഭ്രമം-ക. 5. ഞ്ഞവരം.-ഖ
 6. സ്നാനം ചെയ്തുകൾ-ഗ.

പണ്ണശാലയും കെട്ടിയങ്ങുണ്ടാക്കി
സ്വപ്നവൃക്ഷങ്ങൾകൊണ്ടു വഴിപോലെ
നീലകണ്ഠസ്വരൂപത്തെ ധ്യാനിച്ചു
നീലവേണി തപം തുടങ്ങിപ്പിന്നാൽ.

ബാലചന്ദ്രനും ഗംഗാ ഭൂജംഗവും
ചാലവേ ചാരുചെഞ്ചിടാഭാരവും
ഫാലനേത്രൻകപോലസ്ഥലങ്ങളിൽ
ലോലമാകുന്ന കണ്ഡലീകണ്ഡലം,

ചില്ലിവല്ലി സുനാസാപടം നല്ല
പല്ലവാധരമന്ദസ്തിതങ്ങളും
സോമസൂര്യവിലോചനയുഗ്മവും
സോമബീംബസമമാന്തിരുമുഖം,

48

കാളകണ്ഠൻതിരുവിടംതന്നിൽ
വ്യാളഹാരവും ഭൂതിവിലേപനം
തൂക്കെ നാലിൽ മൃഗവും പരശുവും
ചൊൽക്കൊണ്ടിടും വരദാഭയങ്ങളും,

നാഭീരസ്രമുദരം കടിതടം
ശോഭയുള്ള പുലിത്തോലുടയാട
ചാരുചെഞ്ചലകാഞ്ചീഭൂജംഗവും
ഉജ്ജ്വലകണ്ഡങ്ങൾ ജംഘായുഗങ്ങളും,

സർവ്വമഞ്ജീരമഞ്ജുപദാംബുജം
തല്ലരാഗവുമെത്ര മനോഹരം
ഇപ്രകാരംതൽകേശാഭിപാദാനന്തം
സുപ്രസന്നം സുഖപ്രദമുത്തമം

60

1. ഗംഗയും നാഗവും ച.

2. രം-ഖ, ഗ. 3, സമോനം തിരുമുഖം-ഖ, ഗ.

മുപ്പുരാന്തകുന്തന്നുടെ വിഗ്രഹം
 ഉൾപ്പുവിക്കുലുറപ്പിച്ചു പാവതി
 ഘോരമാകുന്നിയമം തുടങ്ങിനാ-
 ഊരുമോത്താൽ വരുത്താവതല്ലിദം.

²
 ശീതകാലം കഴിഞ്ഞോളം വെള്ളത്തിൽ
 വീതസന്ദേശം നിന്നു തപംചെയ്യും
 വേനൽക്കാലത്തു പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യത്തിൽ
 ഉഷ്ണമെന്യേ വസിച്ചുരുളീടുന്നു.

വർഷകാലേ പുറത്തൊരു പാറമേൽ
 വർഷധാരയുമേറു വസിച്ചീടും
 പണ്ണം കൂടെ ഭുജിപ്പായുക്കാരണാൽ
 * വണ്ണനീയമപണ്ണയെന്നുള്ള പേർ.

72

സപണ്ണം പോലെ തപിക്കുമൊളുറവും
 വണ്ണശോഭ ശരീരത്തിനുള്ളായി
 ഇപ്രകാരം തപംചെയ്തു കാനനേ
 സുപ്രഭാവേന വാണരുളീടുന്നു.

³
 ശൈലപുത്രീ³യുടെ ഭാവം പരീക്ഷിപ്പാൻ
 കാലവൈരി പുറപ്പെട്ടു മെല്ലവേ
 ബ്രഹ്മചാരിശരീരത്തെക്കൈക്കൊണ്ടു
 വെണ്മയോടേ തപോവനം പ്രാപിച്ചു.

പണ്ണശാലയിൽ വന്നു കടക്കുന്ന
 വണ്ണിയെക്കണ്ടു നേരത്തപണ്ണയും⁴
 അർദ്ധപാദ്യാദികൊണ്ടാശു പൂജിച്ചു⁵
 സൽകരിച്ചുങ്ങിരുത്തി വണങ്ങിനാൾ.

84

1. തപം തുടങ്ങിയിനാൾ-ഖ, ഗ. 2. കാലേ. ഖ, ഗ.

* ഈ രണ്ടു വരികൾ 'ഖ' പാഠത്തിൽ ഇല്ല.

3. പുത്രീതൻ ഖ, ഗ. 4. നേരമപണ്ണയും ഖ, ഗ. 5. കൊണ്ടുതൻ ഖ, ഗ.

വണ്ണിതാനമരചെയ്തു സാദരം
 വണ്ണനീയമുണ്ണേ! ശുണ പാവതി!
 ബാല്യകാലേ തപസ്സു തുടങ്ങുവാൻ
 മൂലമെന്നെന്നരചെയ്തു സുന്ദരി!

ലീലയോടെ സുഖിച്ചു വസിക്കേണ്ടും-
 കാലമിങ്ങിനെ ദുഃഖിക്കുന്നെന്നിന്?
 ഭവ്യമില്ലാത്തു ദുഃഖം നിനക്കില്ല
 ഭവ്യനല്ലോ നിൻതാതൻ ഹിമവാനും.

നല്ല ഭർത്താവുണ്ടാവാൻ മനോരഥം
 തെല്ലുണ്ടെങ്കിലതിനെതു വൈഷമ്യം?
 ഉപശിരഭമേനകയാദിയാം
 സർവ്വദേവനീതംബിനിമാരുടെ,
 ഗർവ്വമൊക്കെശ്ശമിച്ചിതു സാന്ദ്രതം
 പാവതി! നിന്റെ രൂപമണ്ണുകൊണ്ടു്
 ഏവമുള്ള നിനക്കു വശമല്ലാ-
 തേവനുള്ള ജഗത്തായംതന്നിലും.

96

കിന്നരന്മാരും കിംപുരുഷന്മാരും
 പന്നഗന്മാരും വിദ്യാധരന്മാരും
 ചാരണന്മാരും ദേവസമൂഹവും
 ആരണന്മാരുമന്യജനങ്ങളും

ചാരവാണി! നിൻകാരുണ്യമുണ്ടാവാൻ
 പാരം മോഹിച്ചിരിക്കുന്നു പാവതി!
 എന്തിനയ്യോ! തപസ്സുകൊണ്ടിങ്ങനെ
 ചന്തമുള്ള ശരീരം ക്ഷയിപ്പിച്ചാൻ.

108

1. ബാലഭാവേ-ക.ഖ

2. വേദം നിനക്കെങ്കിൽ-ഖ, ദുഃഖം നിനക്കെങ്കിൽ-ഗ, 3. നല്ലാ-ഖ.ഗ.

4. ത്തികളും-ഖ.ഗ. 5. ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നെ-ഖ.

ഉറങ്ങുകമിട്ടു വന്നാത്തരേ
 വാണു ഭൂവിചിത്രൻ വൃമാതനെ
 ഇന്നു ഞാൻ തന്നെ പാവതീകാത്തനായ്
 വന്നു സംഭവിക്കണമെന്നാഗ്രഹം,
 മന്നിലുള്ള മഹാജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
 ഒന്നുപോലെ ഭവിക്കുന്നു സുന്ദരി!
 ഏതു ധന്യനെക്കാമിച്ചു നീ വ്രതം
 ചെയ്തു മേറുന്നു ചാരുവിലോചനേ!

ഇജ്ജനത്തിന്നു കേൾക്കരുതാത്തതോ?
 ലജ്ജകൊണ്ടു പറഞ്ഞു കൂടാത്തതോ?
 സജ്ജനം കേട്ടാലന്തരമുള്ളതോ?
 ഭജ്ജനങ്ങൾ ഭൂവിഷ്ണുമെന്നുള്ളതോ?

120

എന്തുകൊണ്ടു പറവാൻ മടിക്കുന്നു
 ഒന്നിഗാമിനി! പവതകന്യകേ!
 എന്തെന്നാകിലുമെന്നോടുകൂടെയൊ-
 ലേതും ഭോഷം വരാനില്ല നിണ്ണയം.

കണ്ടപ്പോൾത്തന്നെ വിശ്വാസമെന്നുള്ളി-
 ലുണ്ടായെന്നു വിശേഷിച്ചു മിന്നിപ്പോൾ
 കണ്ടിവാർകഴലാളേ! നീയും ഞാനും
 രണ്ടല്ലെന്നും ധരിച്ചുകൊള്ളേണമേ.

ഇത്തരം ബ്രഹ്മചാരിതൻ ഭാഷിതം²
 ചിത്തരംഗപ്രസാദേന കേട്ടുടൻ³
 ഉത്തരം പറവാൻ തന്റെ തോഴിയേ⁴
 സതപരം ദൃഷ്ടിക്കൊണ്ടു നിയോഗിച്ചു

132

വണ്ണിയോടുരചെയ്തു സഖിതാനം
 വണ്ണിപ്പാനിങ്ങു വൈദഗ്ദ്ധ്യമില്ലേടോ!
 അത്രമാത്രം കഥിക്കാമതുകൊണ്ടു
 മിത്രമാം നീ പ്രസാദിച്ചുകൊള്ളണം.

നാരികൾക്കു ദുരാഗ്രഹമുണ്ടെന്നു
 പാരിലൊക്കെ പ്രസിദ്ധമീ സംസാരം
 ആരുമോത്താൽ വരുത്താവൊന്നല്ലാത്തോ-
 രാരംഭമിഷ്ടമാരികു സാമ്പ്രതം

മാരവൈരിയാകുന്ന ഭഗവാന്റെ
 ഭാര്യയാസ്തുരുവാനിവരുകാഗ്രഹം
 നിൽനന്മാർ മനോരാജ്യമോഷ്ടവോരും
 അർദ്ധരാജ്യം കൊതിക്കുമൊരില്ലല്ലോ.

144

വലിക്കുന്ന വലിപ്പത്തിന്നാഗ്രഹം
 അർദ്ധിക്കുന്നവൻ ഭോഷനെന്നു വരു
 സാധിച്ചിട്ടുമോ തന്റെ മനോരഥം
 ബോധിച്ചിട്ടുമോ ദേവൻ മഹേശ്വരൻ.

എന്നുള്ളൊരു വിചാരമിവരുകില്ല
 തന്നുള്ളത്തിലേ മോഹം പെരുക്കയാൽ
 * താനാരെന്നും മഹാദേവനാരെന്നും
 * താനേ ചിന്തിപ്പാനുള്ളല്ലാതാകയാൽ.

ആനന്ദാമൃതബ്രഹ്മസ്വരൂപത്തെ
 ധ്യാനംകൊണ്ടു വിശോധനം ചെയ്തിവരും

1. മില്ല കേൾ-ഖ,ഗ. 2. പറയാമ-ഖ,ഗ. 3. മാർക്ക-ഖ,ഗ.

4. മുഴുക്കയാൽ-ഖ.ഗ.

* ഈ രണ്ടുവരികൾ 'ഗ'പാദത്തിൽ ഇല്ല.

അശ്ലേഷാദിസുഖംകൊണ്ടു രോദിക്കും
വിശ്ലേഷത്തെ വിചാരിച്ചു രോദിക്കും.¹

156

ഭ്രാന്തതനെപ്പിടിച്ചവെന്നുള്ളൊരു
ഭ്രാന്തിയുണ്ടാകും കാണുന്നവർക്കെല്ലാം
കാമദേവൻ പ്രയാഗിക്കും² സായകം
വാമദേവന്റെ ഹംകാരംകൊണ്ടുമാറി

തെറിപ്പോന്നിങ്ങിവളുടെ ദേഹത്തിൽ
തെറ്റെന്നാശു തറച്ചു കനക്കുവേ.³
അന്നതൊട്ടതികഴിമായ് വന്നിതു
കന്നിൻമാതിന്റെ വൃത്താന്തമൊക്കുവേ.

കത്തിയിട്ടു മുളപ്പിച്ച വൃക്ഷങ്ങൾ
പുത്തുകാച്ചു തഴച്ചിതാ നില്ലുന്നു
കന്നിൻമാതിൻമനോരഥവൃക്ഷങ്ങൾ
ഇന്നും പുത്തതും കാച്ചതുമില്ലേമോ!⁴

168

അന്തകാരികളു കാരുണ്യമില്ലാത്താ-
ലെന്നു ചെയ്യുന്നു ഞങ്ങൾ കമാരകാ!
ഇപ്രകാരം സഖിയുടെ വാക്കുകൾ
വീപ്രബാലൻ വിരോധാഭ്യ കേട്ടുടൻ,
സപ്രമാസം പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ
ഇപ്രസംഗം പരമാത്മമെന്നാകിൽ
ഇപ്രയാസം പഴുതേ നിനക്കെടോ!
സുപ്രസന്നസ്വരൂപിണി! ചാവതി!

1. മോ-ക. 2. ച-ഖ

3. ണ-ക,

4. ഒന്നു-യ. 5. മില്ലേമോ!-ഖ,ഗ.

അപ്രിയം നിനക്കുണ്ടാകയില്ലെങ്കിൽ
 ഭൃഷ്ടബോധം പറഞ്ഞു ശമിപ്പിക്കാം.
 കാമദേവനെക്കുണ്ണിലെരിച്ചൊരു
 വാമദേവനെക്കാംക്ഷിക്കും പെണ്ണങ്ങരും,

180

ഭ്രമിപാതളസ്വഗ്ഗ്ലോകങ്ങളിൽ
 നാമൊരേടത്തും കേട്ടറിഞ്ഞീല.
 ഏതത്രന്നെ മഹാവൃദ്ധനദ്രോഹം
 ഗോത്രമേതെന്നുമാർക്കുവരിവില്ല.

നേരും മൂന്നുള്ള വക്ത്രമുടയോരു
 ഗാത്രം പാരം വികൃതമെന്നോക്കു നീ
 തുവ ചാമ്പലും പാമ്പുമലങ്കാരം
 വമ്പുലിത്തോലുമെല്ലാം കപാലവും,

ചെമ്പിച്ചൊരു ജടയിലകപ്പെട്ടോ-
 രമ്പിളിക്കല കൂടെ നിറം കെട്ടു
 മുണ്ടു കഴുപ്പിനമെന്നിവ കൊള്ളുവാൻ
 രണ്ടു താരത്തിനർത്ഥമവനില്ല.

192

കണ്ട കാട്ടിൽ ചുടലങ്ങളങ്ങളിൽ
 കണ്ട വേതാളഭൂതങ്ങളുമായി
 ഗുത്തമാടിയിരുന്ന നടക്കുന്ന
 കൃത്തിവാസാവെക്കുന്നതാക്കിടുവാൻ,

മുറുമിട്ടിരികനുകയ്ക്കുന്നിയേ
 മറെറാരുത്തിക്കുമാഗ്രഹമില്ലീപ്പോൾ
 കുങ്കുമച്ചാരണിഞ്ഞു വിളങ്ങുന്നിൻ
 കൊങ്ക രണ്ടിനും വെണ്ണനീറെപ്പൊഴും

1. ക്ഷാമിക്കും-ഖ,ഗ.

2. തത്തക്ക-ഖ'ഗ.

സക്രമിപ്പിപ്പാനുള്ളൊരു സന്നാഹം
 പങ്കുജാക്ഷി ! നിനക്കു ചിതമല്ല
 ശങ്കരന്റെ മഹിഷിയായിട്ടും നാറു
 സങ്കടങ്ങൾ പലതും ഭവിച്ചീടും.

204

ശങ്കയില്ല കലസ്രു ജനത്തിന്റെ
 സംഘത്തിൽ കൂടെ കൂടുവാൻ വൈഷമ്യം.
 ബ്രഹ്മദേവന്റെ മുഖാവരക്കയൽ
 ബ്രഹ്മഹത്യ ഭവിക്കനിമിത്തമായ്,
 ബ്രാഹ്മണന്മാരിലാരും ശിവനുടെ
 നിർമാല്യത്തെപ്പരിഗ്രഹിക്കുന്നീല
 ഉഴന്നിന്നും നല്ല വസുമുട്ടപ്പാനും
 നാണിയത്തിനു കോപ്പിട്ടിരുന്നാലും,
 പാണിയിൽ പത്തുവീശമുണ്ടാവാൻ
 പ്രാണനാഥന്റെ പുഷ്പികൊണ്ടു വരൂ.
 താനുണ്ണാത്തൊരു ഭേദവരേണ്യവിചാൽ
 തനപംഗി! നിനക്കുറ്റി ലഭിക്കുമോ ?

216

പത്തുദിക്കുംവസനമായുള്ളവൻ
 വസുദാനത്തിനാളാകുമോ ശിവൻ
 ആറുലക്ഷം വയസ്സായ കാളമേ-
 ലേറുവാനോ നീയാഗ്രഹിച്ചീടുന്നു ?

ആറുമൂട്ടുന്ന ദേവകലത്രയും
 കൂറുണ്ടാവാൻ നിനക്കെന്തു കാരണം ?
 കാളകണ്ഠനെക്കാമിപ്പതൊട്ടുമേ
 കോളല്ലെന്നു നമുക്കിഹ തോന്നുന്നു.

-
1. മിപ്പാനമുള്ളൊരു-ഖ. 2. യായിടൊല്ലാ-ഖ.
 3. യത്തിന്നും കോപ്പിട്ടിരിപ്പാനും -ഖ,ഗ.
 4. കാമാൽപൻ-ഖ. 5. ആറു-ഖ,ഗ.

പാളയംകൊണ്ടു ഭിക്ഷുവരീടുവാ-
നാളല്ലേതും നീയഭീകമാരികേ !
ശാഭുനിന്ദകളീവണ്ണം കേട്ടപ്പോൾ
സംഭുതശ്രോധകവിതഗാത്രീയായ്,

228

മാനേലുംമിഴിമരലി മഹേശ്വരി
താനേ കിഞ്ചിൽ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ :—
പോരും പോരമഞ്ചലം പറയാതെ
പോക നീയാശുവിപ്രകുമാരക !

ആരു നിന്നോടു ചോദിച്ചു വൃത്താന്തം
സാരബോധമില്ലാത്ത കിശോരക !
വിശ്വപരമാർക്ക സൃഷ്ടിക്കുന്നതു ശിവൻ
വിശ്വപരക്ഷണം ചെയ്യുന്നതും ശിവൻ.
വിശ്വപരസംഹാരിയാകുന്നതും ശിവൻ
* വിശ്വപരസമ്പൂർണ്ണനാകുന്നതും ശിവൻ
ആശ്ചര്യത്തിന്നിരിപ്പുമാകുന്നോ-
രീശ്വരന്റെ പരമാർത്ഥതത്തപത്തെ,

240

ശാശ്വതബ്രഹ്മവാദിജനങ്ങൾക്കും
ശാസ്ത്രികൾക്കുമറിവാൻമുതല്ല.
നിൽനന്നെന്നും നിഷ്കുരുണനെന്നും
വൃദ്ധനെന്നും ഭക്ഷിക്കുന്ന നിന്നുടെ,
ബുദ്ധിപുദ്ധിക്കു ശുദ്ധിയില്ലേതുമേ
വർദ്ധിക്കുന്നു ജളതപം നിനക്കുള്ളിൽ.
അഷ്ടമുത്തിയെ നിന്ദിച്ച ജിഹ്വയെ
മുട്ടെരിക്കേണമേവെന്നൊകിലും

1. പ്രസവിപ്പതും-ഖ, സ്രവിക്കുന്നതും-ഗ. 2. വിശ്വസംഹാരം
ചെയ്യുന്നതും-ഗ. * ഈ വരി 'ഖ'പാഠത്തിൽഇല്ല 3. ഹൃദയപ്രതി-ഖ,ഗ.

കഷ്ടം! നിന്നുടെ ധിക്കാരമിക്കാലും,
നഷ്ടമാവാൻമറ്റു നിന്നായുസ്സും.

ഒസ്സാമത്വം പറയാതെ പോയാലും
ഒസ്സപഭാവമിവിടെത്തരമല്ല.

252

സൽസ്വഭാവപ്രഭാവം തപോവനം
സജ്ജനങ്ങൾക്കേ സഞ്ചരിച്ചിടാവൂ.

ഞാനുമെന്റെ സഖിമാരും പോകുന്നു
കാനനത്തിന്നു വിസ്താരമുണ്ടല്ലോ.
ജ്ഞാനമില്ലാത്ത നിന്നോടു ശാസിപ്പാൻ
സ്ഥാനമിങ്ങില്ല വല്ലതും ചൊൽക നീ."

²
ഇപ്രകാരമരുചെയ്തു പാർവതി
തൽപ്രദേശമുപേക്ഷിച്ചു പോവാനായ്⁶
ക്ഷിപ്രമങ്ങെഴുന്നേറ്റൊരനന്തരം
³ സപ്രസാദം പ്രകാശിച്ചു ശങ്കരൻ.

ചന്ദ്രഭൂഷണമിന്ദ്രിയതോഷണം
മന്ദ്രഭൂഷണമംഗജശോഷണം.

264

⁴
ഭൂതിഭൂഷണം ഭൂതഗണേഷണം
വീതഭൂഷണം വൈരിവിഭീഷണം,
ദിവ്യരൂപം ധരിച്ച മഹേശ്വരൻ
ദിവ്യകന്യാകാരത്തമേ! നില്ലെടോ!
മല്ലലോചനേ! പൂർണ്ണാലം നിന്നുടെ
വല്ലഭൻ ചന്ദ്രശങ്കരനേഷ ഞാൻ.

പല്ലവാധരി! നിന്റെ മനോധൈര്യം
തെല്ലനേരം പരീക്ഷിപ്പാൻ വന്നു ഞാൻ
പ്രീതനായി ഞാൻ നിന്റെ തപസ്സിനാൽ
കീതനായി ഞാനഭികമാരികേ!

1. തൽസ്വഭാവപ്രധാനം-ക. 2. മുരചെയ്തു-ഗ.

3. സൽപ്ര-ക. 4. ത-ക. 5. കാരണമെന്നല്ല-ഖ.

പാതിവ്രത്യ ബലംകൊണ്ടു നീയെന്റെ
പാതിദേഹം പകുപ്പിച്ചു മേടിക്കും
ഭക്തന്മാർക്കു ശരീരത്തെപ്പോലും ഞാൻ
ദത്തനാകുന്നു ദേഹമെന്നോത്താലും.

276

സകതനാമെന്നെസ്സമ്മാനിച്ചിടണം
മുക്തസന്ദേഹമാലിംഗനംകൊണ്ടു
എന്നരുൾചെയ്തു കുന്നിനകളുടെ
മുന്നിൽച്ചെന്നാശു മുഗ്ദ്ധേന്ദുശേഖരൻ,

ശോണപങ്കജംപോലെ മനോഹരം
പാണിപങ്കജം മെല്ലെപ്പിടിച്ചപ്പോൾ
നാണു പൂണ്ടു മുഖാംബുജം താഴ്ത്തി നി-
ന്നേണലോചനയാകുന്ന പാർവതി,
ദൃഷ്ടികൊണ്ടു സഖിയെ നിരോഗിച്ചു
ധൃഷ്ടയാമവൾ വന്ദിച്ചുരചെയ്തു:-

288

“ശൈശവേ തന്നെ സംഭവിച്ചിട്ടു
ശൈവഭക്തിക്കു സാഹചര്യമിന്നിപ്പോൾ,
സിദ്ധമാണ്മുൻ മുഗ്ദ്ധേന്ദുശേഖര!
ബലപ്പാടിനി വേണ്ട ഭഗവാനേ!
താതമാതാക്കന്മാരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചാൽ
ഏതും വൈഷമ്യം കൂടാതെ കല്യാണം,
സാധിപ്പിച്ചിട്ടുമെന്നാലവകളെ
ബോധിപ്പിച്ചിടവേണം വിരവോടെ.
ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളെ വേഗമയക്കേണം
മുപ്പുരാന്തക!നാഥ! നമസ്കാരം.”

1. മാ-ബ, ഗ. 2. നേക്കു നീ-ഗ.

3. പല്ലവം-ക. 4. ശക്തി-ഗ. 5. ശാല-ബ, ഗ.

(മട്ടുമാറി)

ഗിരിവരമകളുടെ ഹൃദയമറിഞ്ഞൊരു

ഗിരിവരഭഗവാനാകിയ ഭഗവാൻ

300

സരസിജലചലമിഴിമണിയാളൊടു

സരസമുവാച സഭാശിവനേവം:-

*പർവതരാജകുമാരി! സുശീലേ!

*പരിണതഗുണഗണശാലിനി! ബാലേ!

സർവനിതംബിനിമാരടികൂപ്പും

സമുചിതവരതൻ! നന്ദ ശുഭ വാചം.

പർവതവരരുടെ മാനസമറിവാൻ

പരിചൊടു ഞാനിനി മാനിനിമയലേ!

സർവതപോധനകലപതിമാരാം

സപ്തർഷികളെ നിയോഗിക്കുന്നേൻ.

സമ്പ്രതി നീയും തവ സഖിമാരും

സപദി പുരംപ്രതി ഗമനംചെയ്തിൽ

312

സമ്പ്രതി വന്ന മനോരഥനാം ഞാൻ

സമുദിതമാനസനായ് ടുന്നു.

നമ്മുടെ രജതമഹാഗിരിഭവനേ

നലമൊടു ഗമനം ചെയ്തീടുന്നേൻ.

മന്ദമരിപുഭഗവാനിതി വിരവൊടു

മതിമുഖിമണിയൊടു യാത്ര പറഞ്ഞഥ,

തത്ര തിരോഹിതനാകിയ സമയേ

തരുണികലമണി ഗിരിവരമകളും

തന്നുടെ സഖിമാരോടുകൂടി

തരസാ ഗിരിവരപരിയിലണഞ്ഞു.

1. മണിമിഴി-ക.

* ഈ രണ്ടു വരികൾ 'ക' 'ഖ' മാതൃകകളിൽ ഇല്ല.

ചന്ദ്രശിഖാമണിഭഗവാൻതന്നുടെ
ചരണസരോരുഹയുഗളമുദാരം
തന്നുടെ മനസി നിനച്ചു നിനച്ചു
തരുണി മനോഭവതാപമിയന്നു.

324

തച്ചരിതാമൃതമോത്തു സുഖിച്ചു
തരുണസുധാകരമധുരമുഖീ നിജ
മന്ദിരസീമനി വാണരുളുന്നു
മലരകൾ സുഖമൊടു മംഗലമഖിലം¹.

പാർവ്വതിയുടെ തപസ്സ് എന്ന മൂന്നാം പാദം സമാപ്തം.

നാലാം പാദം

²ശ്രീമഹാഭവസ്വാമി വിരഭവാന്റെ
ശ്രീകൈലാസം പ്രവേശിച്ചു³ സാരം
മാമുനിഭ്രന്മാരേഴു ജനത്തെയും
താമസിക്കാതെ⁴ സഞ്ചിന്തനം ചെയ്തു⁵.

സപ്തയോഗീന്ദ്രന്മാരും പുറപ്പെട്ടു
സപ്രമാദമന്യതീഭേവിയും
സതപരം വന്നു കൈലാസപർവ്വത
സത്തപവാന്മാർ വണങ്ങി മഹേശനെ.

സൽകലീനന്മാരാകും മനികളെ
സൽകരിച്ചു വഴിപോലെ ശങ്കരൻ
ഉൾക്കമലത്തിലുജ്ജ്വലം⁶ കാമിത-
മൊക്കുവേ മൂനിമാരോടരുൾ ചെയ്തു:--

12

1. മ-ക. 2. ശ്രീമഹാസ്വാമിപാദം-ഖ. 3. തന്നുടെ -ഗ. 4. യാ-ക.
5. ചിന്തനഞ്ചെയ്തൻ-ഗ. 6. കാംക്ഷിത -ഖ.

പുത്രനേകൻ നമുക്കേ ജനിക്കാഞ്ഞു
വൃത്രവൈരിക്കും ദേവകുലങ്ങൾക്കും
ശത്രുഭാനവധിക്കാരമിക്കാലും
എത്രയും പാരം വലിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാരകൻ മമ ജാതനായെങ്കിലേ
താരകാസുരനിഗ്രഹം സാധിപ്പൂ.
ഭാരകമ്ത്തെ നമ്മെക്കൊണ്ടായവർ
പാരാതെ കണ്ടു ചെയ്തിപ്പാനായിട്ടു,

സവ്കാലം പ്രയത്നത്തെച്ചെയ്തും¹
ഗീവാണന്മാരുമിന്ദ്രൻ വിധാതാവും.²
പാവ്തിയുടെ ജാതകം നന്നുപോൽ
പൂർവ്വപുണ്യമകന്യകയ്ക്കുണ്ടുപോൽ.

24

ചേച്ചിയുണ്ടു പലവസ്തു ചിന്തിച്ചാൽ
ചാച്ചയും നന്നു ശൈലേന്ദ്രനോടിപ്പോരും
ആഴ്വട്ടത്തിനുള്ളിൽ വിവാഹവും
താഴ്വുകൂടാതെ സാധിപ്പിച്ചിടണം.

കേളിയുള്ള മുനീന്ദ്രന്മാർ നിങ്ങളും
വേളിസംസാരത്തിന്നു സമത്വന്മാർ
ധന്യനാമചലായീശനെക്കൊണ്ടു
കന്യകാദാനം ചെയ്യിക്കണം നിങ്ങൾ.

കല്യാണത്തെക്കഴിപ്പിപ്പാനുത്സാഹം
നല്ലനാരികൾക്കേറുമുണ്ടായ്തരണം
എന്നതുകൊണ്ടുരന്ധരീദേവിയും
വന്നതെത്രയും നന്നായി സാമ്പ്രതം.

36

എന്നാലൊട്ടുതേ താമസം കൂടതെ
 ചെന്നു വേളി പറഞ്ഞു സമയവും
 നിങ്ങളുതന്നെ കഴിച്ചിട്ടു പോരണം
¹
 മംഗലം ഫലമിപ്പോൾ പുറപ്പെട്ടാൽ.
 എന്നതു കേട്ടു സപ്തമുനീന്ദ്രന്മാർ
 ചന്ദ്രമൂഡനെ വന്ദിച്ചു സാരം
 വ്യോമമാഗ്നേയ യാത്ര തുടങ്ങിനാൾ
 താമസിയാതെ അന്ധതീർത്തുവീര്യം.

²
 ഔഷധീശമ്പ്രകാശന്മാരദ്രിത-
 നോഷധിപ്രസ്ഥമെന്നുള്ള മന്ദിരേ
 തൽക്ഷണം ചെന്നകംപുക്കു നേരത്തു
 സൽക്കരിച്ചു ഹിമവാനും ഭായുവും.
 ഫേമപീഠങ്ങൾ തോറും വസിപ്പിച്ചു
 മാമുനീശപരന്മാരെ വഴിപോലെ
 സാമപൂർവ്വം നമസ്കാരവും ചെയ്തു
 കാമഗന്മാരോടേവമുറചെയ്തു:-

48

സ്വാഗതം സപ്തമാമുനീന്ദ്രന്മാരേ!
 യോഗതൽപരന്മാരായ നിങ്ങളെ
 ഭോഗധേയംകൊണ്ടിങ്ങിനെ ദർശിപ്പാൻ
 യോഗം വന്നു നമുക്കിന്നു നിണ്ണയം.
 ഞാനുമെന്റെ മകളായ ഗൗരീയും
 മേനയാമെന്റെ ധർമ്മദാരങ്ങളും
 ഭാസമാനന്മാരാകും ഭവാനാക്കും
 ഭാസന്മാരെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ.

60

1. ലം-ഗ.

2. ഔഷധീശമ്പ്രകാശന്മാരദ്രിതനോഷധി
 പ്രസ്ഥമെന്നുള്ള മന്ദിരേ തൽക്ഷണം
 ചെന്നകം പുക്കുനേരത്തു സാരം-ഖ,

ബുദ്ധിമാന്മാർ മദീയനികേതനം
ശുദ്ധമാക്കുവാൻ വന്നതും വിസ്തരം!
എന്തിതിന്നൊരു കാരണമെന്നതും
ധന്ത! നിങ്ങളുളളിച്ചെയ്തിടണം.

1
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തു യോഗികൾ,
വന്നതിനുള്ള കാരണം കേട്ടാലും
ചന്ദ്രചൂഡന്റെ ശാസനംകൊണ്ടിപ്പോൾ
മന്ദിരേ തവ വന്നിതു ഞങ്ങളും.

പർവതേശ്വര! നിന്നുടെ പുത്രിയാം
പാർവതിയെ വിവാഹം ചെയ്തിടുവാൻ,
സർവ്വലോകാധിനായകനാകുന്ന
ശർവദേവനഭിലാഷമെത്രയും.

72

നിർവിളംബമകുതും വഴിപോലെ
നിർവഹിക്കേണം നിന്റെ മനസ്സാടെ
സർവദേവന്മാർക്കുസരസ് ശിവൻ
പാർവതങ്ങളിലഗ്രഗണ്യൻ²ഭവാൻ.

സർവസമ്മതമായുള്ള സംബന്ധം
സർവമാ നിങ്ങൾ തമ്മിൽ മനോഹരം
കണ്ടുകൊൾക ഗിരീശനെന്നുള്ള പേർ
രണ്ടുപേർക്കും പ്രസിദ്ധമതല്ലയോ.

പണ്ടേതന്നെ വീചാരികിലായതു-
കൊണ്ടു തന്നെ ഭവിക്കുന്നു സംബന്ധം.
3
കണ്ഠകാളന്റെ കാരുണ്യമുണ്ടായാൽ
കണ്ഠമെന്നിയേ നിന്റെ വിഭൂതികൾ,

84

-
1. ടൂചെയ്തു-ഖ,ഗ.
 2. വിചാരിച്ചിരിക്കയാൽ കണ്ടതന്നെ-ഗ.
 3. കാളകണ്ഠന്റെ-ഖ,ഗ.

വേണ്ടുവോളമുടനടൻ വലിക്കും
 വേണ്ട സന്ദേശം പുത്രിയെ നൽകുവാൻ
 സോമമൂഡൻ ഭഗവാൻ ഭവാനുടെ
 ജാമാതാവായി വന്നു ഭവിക്കുമ്പോൾ,

മുന്നേയുന്നതെന്നുകിലും ഭവാനും
 ഉന്നതന്മാരിലുന്നതനാസ്തരം.
 ഇത്ഥമുള്ള മനീശപരന്മാരുടെ
 ഉക്തി കേട്ടു പ്രസാദിച്ചു പവ്തം,

ഉത്തരംഗിതചിത്തകരുഹലാൽ
² ഉത്തരം ³ പുനരേവമരുൾചെയ്തു:-
 വിശ്വനായകനെന്നുടെ പുത്രിയെ
 വിരവിൽ വേൾപ്പാനഭിലഷിച്ചിടുന്നു.

96

വിശ്വസാക്ഷികൾ നിങ്ങൾ മനീന്ദ്രന്മാർ
 വിഗതസംശയമുത്സാഹിച്ചിടുന്നു.
 ഇപ്രകാരമിങ്ങും വരുമെങ്കിൽ
 ഇതിനെക്കാൾ ഗുണമെന്തു വരാനുള്ളൂ?

തൽപ്രസാദമെൻപുത്രിയിലുണ്ടെങ്കിൽ
 തരണിമാർകലമരലിയതാമിവരും.
 ഇത്രനാളും ഞാനീശനാം ദേവന്റെ
 ഹിതമറിയാഞ്ഞു മിണ്ടാതിരിക്കുന്നു.

ഇത്രഭാഗ്യമെന്നിങ്ങു ലഭിക്കുമോ?
 ഇത്രമാത്രം സുകൃതമെന്നിങ്ങുണ്ടോ?
 ഇത്രിലോകങ്ങൾക്കെല്ലാമധീശപരൻ
 ഇവളുടെ ഭർത്താവായിവരുണരും,

108

1. മുന്നമുന്നത-ഖ. 2. സ്വപരം-ഗ. 3. മുര-ഖ
 4. ഞാനീശാന-ഖ,ഗ. 5. ഭവിക്കുമോ?-ഖ,ഗ.

- * ഇത്രപോന്നിട്ടു ശൈലേന്ദ്രനെപ്പോലെ
- * ഇനിയൊരുത്തരുമില്ലെന്നു വന്നീടും¹
സത്രഭാജികൾ വന്നു വണ്ടങ്ങളും
- * സകലസ്ഥലൻ മേ ജാമാതാവായല്ലാ.
- * മദ്ഭാര്യയ്ക്കുമെനിക്കുമെൻപുത്രീക്കും²
മഹിതമാരെന്റെ ബന്ധുജനത്തിനും
അപ്പം പോലും വികല്പമില്ലിക്കാതു-
മതിസുഖേന ലഭിക്കണം വൈകാതെ.

സപ്തഃയാഗീന്ദ്രന്മാരുമരുവെയ്യ:—
സപദി സംഭാരം കൂട്ടിക്കൊൾക ഭവാൻ
സപ്തമേ ദിനേ നന്നു മുഹൂർത്തവും
സകലഃയാഗങ്ങളൊക്കവേ സമ്പൂർണ്ണം.

120

അന്നിവിടേയ്ക്കെഴുന്നള്ളിമീശപരൻ
അതിനു വേണ്ടുന്ന ബന്ധുജനങ്ങളും
ഇന്നു പോകുന്നു ഞങ്ങൾ ഹിമവാനേ!
ഇതി പറഞ്ഞു നടന്നു മുനീന്ദ്രന്മാർ.

കൈലാസാചലം പ്രാപിച്ചു ദിവ്യന്മാർ
കനിയൊടൊല്ലാമുണർത്തിച്ചു വൃത്താന്തം
കാലാരാതി ഭഗവാൻമുന്നരം³
കരളിലാനന്ദമേററുണ്ടായി.

ആരവാസരമഭീശപുത്രീത-
ന്നതിമനോഹരമാനനം കാണാഞ്ഞാൽ⁴
ആരവാസരമെന്നിങ്ങു തോന്നീടും
നിയതമെന്നും നിനച്ചു മഹേശ്വരൻ.

132

* ഈ നല്ലവരികൾ 'ക'പാഠത്തിൽ ഇല്ല.

1. ഞ:-ഗ. 2. മുചെയ്യ:-ഗ.

3. മേററുണ്ടായി-ഖ. 4. ആര-ഖ.ഗ

മററും ഭണ്ഡിച്ചു പോക്കിടിവസങ്ങൾ
 മനികലാച്ചിതനാകും ഭഗവാൻ
 മറുജ്ജ്വാലയുടെ മാനസാന്തരത്തിലെ
 മനോഹരപലയമെന്തു പറയുന്നു!

വേളിയാത്രയൊരുവെട്ടു ശങ്കരൻ
 വെളിവിളാതു പുറപ്പെട്ട നേരത്തു
 നാളികാസനനിരോധിഭവകൾ
 നരകവൈരിയും നാനാമനികളും,

ഗന്ധർവ്വന്മാരും വിദ്യാധരന്മാരും
 ഗഗനചാരികളൊക്കെപ്പുറപ്പെട്ടു
 ചന്തമേറീടുമുൾശിയാഭിനാമം
 ചടുലഭേദചന്ദനമാരും പുറപ്പെട്ടു.

144

ശംഖഭരണപടഹാരി ശോഷിച്ചു
 ശതമഖാഭിസുരവൃന്ദമൊക്കവേ
 ശങ്കരാചലം പ്രാപിച്ചു സാദരം
 ശശികലാമൗലിപാദേ വണങ്ങിനാർ.

നീലകണ്ഠന്റെ വേഷവുമുന്നേരം
 നിമിഷംകൊണ്ടു പകൻ കാണായ് വന്നു
 കോടീരാകാരമെത്രയും നല്ലൊരു
 കടിലകന്തളമായി പ്രകാശിച്ചു.

മൃതീഭൂമിനൊരു കൊന്നയും തുറവയും
 മുഴുലവും നല്ല മുല്ലപ്പൂമാലയായ്
 ഫാലംതന്നിലേ വന്നിവിഭോചനം
 പരിചിൽ നല്ല തിലകവുമായ്ക്കുന്നു.

156

1. മററും-ക. 2. യദൃ-ഗ.

3. മനോഹ-ക. 4. ശൈലം-ഗ. 5. ഭം-ക. 6. യു-ഖ,ഗ.

ബാലചന്ദ്രനും കൈതപ്പുവായ്ക്കീൻ¹
 ബഹുഭജംഗങ്ങൾ പോൻമണിക്കോപ്പകൾ²
 കണ്ഡലീശന്മാർ കണ്ഡലമായിട്ടും
 കടകം തോറവള കാഞ്ചികളായിട്ടും.

കണ്ഠത്തിൽ മര കസ്തൂരിയായിതു³
 കരത്തിൽ മാൻ മഴ കാഞ്ചന പത്മങ്ങൾ
 വമ്പുലിത്തോലു പട്ടുപടവയായ്
 വെളുത്ത വെണ്ണീരും ചന്ദനച്ചാരായി.

പാമ്പുകൊണ്ടുള്ള പാദകടകങ്ങൾ
 പരിചിൽ മിന്നുന്ന പൊന്നിൻചിലമ്പായി
 കൂററനും പിന്നെ പൊന്നണിഞ്ഞാനയായ്
 കുതിരക്കൂട്ടമായേതാനും ഭൂതങ്ങൾ.

168

കാലാർക്കൂട്ടങ്ങളായിട്ടൊരു വിധം
 കരത്തിൽ വാളും പരിചയും കൈക്കൊണ്ടു
 പത്തിവാളും പരിചയും കന്തവും⁴
 പലവിധങ്ങളിലായുയക്കോപ്പകൾ.

ഭക്തിമാന്മാരോടൊത്തു നടക്കൊണ്ടു
 ഭടജനത്തിന്റെ ഭാവം നടിച്ചുകൻ
 ചെണ്ടക്കാർ ചിലർ മദ്യക്കാർ ചിലർ
 ചിലരോ! കൊമ്പുകാരും കുഴൽക്കാരും.

പണ്ടാരപ്പെട്ടി പേറീട്ടൊരു കൂട്ടം
 പലവിധങ്ങളിൽ ഭൂതങ്ങളിങ്ങനെ
 പള്ളിപ്പല്ലക്കെടുപ്പാനൊരു കൂട്ടം
 പടയെക്കൊണ്ടു നടപ്പാനൊരു കൂട്ടം.

180

1. യിത-ഖ,ഗ, 2. കുംഭങ്ങൾ-ഖ,ഗ 3, ടും-ഖ, 4, ങ്ങൾ-ഖ,ഗ,
 * ഈ വരി ഗ, ഖ, പാഠങ്ങളിലില്ല.

*വെള്ളിപ്പോട്ടപ്പൊന്നൊരു കൂട്ടം
 വെറുതേ കൈവീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കൂട്ടം
 പട്ടോലക്കാരന്മാരൊക്കെയും കൂട്ടം
 പണവും ചൊന്നുമെടുത്തൊക്കെയും കൂട്ടം.

പട്ട കെട്ടിച്ചുറപ്പൊന്നൊരു കൂട്ടം²
 പരിവാരത്തെബ്ബേരിപ്പൊന്നൊരു കൂട്ടം.
 ആന്ദോളം വേണമട്രികമാരിയെ-
 യവിടെനിന്നങ്ങൊഴുനെള്ളിച്ചീടുവാൻ.

ആയതിന്നൊരു കൂട്ടം ഭഗവാന്റെ
 അടിയാരായിട്ടും ഭൂതങ്ങളായിട്ടും
 ഇന്ദ്രനും പിന്നെ വിഷ്ണുഭഗവാനും
 ഇരുപുറം നിന്നു ചാമരം വിതുന്നു.³

192

ചന്ദ്രതുല്യന്മാർ മരവും കൈക്കൊണ്ടു-
 ചുരുർമുഖൻതാനും പിമ്പേ നടക്കുന്നു
 അശപിനീദേവന്മാരങ്ങിരുവരു-
 മരികേ നിന്നാലവട്ടം പിടിക്കുന്നു.

* രശ്മി ചൊറു കുറച്ചുകൊണ്ടാദിത്യൻ⁴
 രജനീനാഥനും മുന്തിലും പിന്നിലും
 വെൺനിലാവൊത്ത വെള്ളക്കൊടിത്തൂ⁶
 വെളിവിശ്വരൂപമയത്തിപ്പിടിക്കുന്നു.

വിണ്ണിലുള്ളൊരു പെണ്ണൊളൊക്കവേ⁵
 വിരവിൽത്താലമെടുത്തു നടക്കുന്നു
 മുപ്പതു കോടി മുക്കോടിയും പിന്നെ
 മുദിതന്മാരായ ദേവന്മാരൊക്കെവേ,

204

1. രാമോദരാവിധം-ഖ. രിങ്ങൊരു. 2. വിധം-ഖ.ഗ.

3. വീര്യനും-ഗ. 4. ഇ-ഗ, * തുടങ്ങി 4 വരികൾ ഖ പാഠത്തിൽ ഇല്ല.

5. നീ-ഗ. 6. കട-ക, ഖ.

മുനിലാമാറകമ്പടി കൂടുന്നു
 മുനികളെല്ലാമത്തു¹ പുറപ്പെട്ടു
 ചെണ്ട² മദ്ദളം ചേങ്ങല താളവും
 ചെറിയ ശംഖങ്ങൾ നാഗസ്വരങ്ങളും,
 രണ്ടു പന്തി നിരക്കെ⁴ പ്രയോഗിച്ചു
 രസികന്മാർ കണ്ട മുലാവിളക്കുന്നു
 പൊന്നണിഞ്ഞ ഗജത്തിന്റെ കണ്ണത്തിൽ
 പരവിനാശനൻ ഭേദനെയ്യുന്നെള്ളി.

പിന്നിലിറുന്ന വിഷ്ണുഭഗവാൻ
 കനകചാമരംകൊണ്ടു കരയേറി
 ഘോഷയാത്ര തുടങ്ങി പതുക്കേവേ
 ഘനമനോഹരകോലാഹലത്തോടെ.

216

ഓഷധിപ്രസ്ഥമാകുപുരത്തിന്റെ
 ഒരു വിളിപ്പാടുകൂടും ദശാന്തരേ
 പവ്തേന്ദ്രന്റെ യോഗം തികഞ്ഞു⁵ൻ
 പടമം കൊട്ടി മുഴക്കിപ്പറപ്പെട്ടു.

സ്വർവധുജനം താലങ്ങളിൽ നല്ല
 സരസഭ്ദം കൊളുത്തി നിരക്കുവേ
 അക്ഷതം പൂവുമിട്ടുകൊണ്ടാദരാൽ
 അഴകോടങ്ങെതിരേല്ലാൻ നടകൊണ്ടു.

യക്ഷകിന്നരഗന്ധർവ്വസിലന്മാർ
 എതിരേററീടുവാൻ കൂടെപ്പറപ്പെട്ടു⁸
 കൊട്ടി ഘോഷിച്ചു ചെന്നങ്ങെതിരേററു
 കൂട്ടിക്കൊണ്ടിങ്ങു പോന്ന ഭഗവാനെ.

228

1. തൊത്തു-ഗ. 2. ചേങ്ങല മദ്ദളം-ഖ.ഗ. 3. വംശങ്ങൾ-ഖ.ഗ.
 4. നം-ഖ.ഗ. 5. ചു-ഖ.ഗ. 6. വൃന്ദം-ക. 7. പുറപ്പെട്ടു. ഖ.ഗ.
 8. നടന്നിതു-ഖ.ഗ.

ചട്ടററീടുന്ന രതാഗ്രഹംതന്നിൽ
പട്ടുകൊണ്ടു വിതാനിച്ചു ഭംഗിയിൽ
മട്ടലർമാല തൂക്കിരണിഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടെട്ടു ഭാഗത്തും രത്നഭീപങ്ങളും,

മുത്തുകൊണ്ടു നിറപറയും വെച്ചു
പത്തു ലക്ഷം കനകകുണ്ടങ്ങളിൽ
മിന്നും വൈഡൂര്യരത്നം നിറച്ചതിൽ
പൊന്നും പൂക്കുല കുത്തിച്ചുമയിച്ചു.

സ്വർണ്ണപീഠത്തിൽ പട്ടു വിരിച്ചതിൽ
സ്വർണ്ണപുഷ്പങ്ങളിട്ടുടൻ പൂജിച്ചു
സ്വർണ്ണതാലങ്ങളു വെള്ളിത്തളികകൾ
സ്വർണ്ണപ്പാത്രങ്ങളിതും നിരക്കുവേ,
മണ്ഡപങ്ങളിൽ വച്ചു പലഭിക്കിൽ
കണ്ഡമുണ്ടാക്കി മോമമൊരു ഭിക്കിൽ
തണ്ഡുലാഭിപചനമൊരു ഭിക്കിൽ
വെപ്പുകാരുടെ മോഷമൊരു ഭിക്കിൽ.

240

ഇപ്രകാരം മഠമാത്സ വസനാഹം
ക്ഷിപ്രമുഖേ തുടങ്ങുന്നതന്തരം
മുപ്പരാരി ഭഗവാനെ നല്ലൊരു
പൊൽപ്പുരത്തിലിരുത്തി ഫിമവാനും.

തൽപദാർച്ചനം ചെയ്തു വഴിപോലെ
സൽപദാർത്ഥങ്ങൾ കൂട്ടിത്തുടങ്ങിനാൻ
സ്വർണ്ണസൂര്യകളൊരു ഭിക്കിലൊക്കുവേ
വർഗ്ഗംകൂടിയിരുന്നുവെച്ചു.

252

-
1. സ്വർണ്ണരത്നങ്ങളിട്ടുടൻ പൂജിച്ചു-ഖ,ഗ
2. സ്വർണ്ണക്ഷിണികൾ ചരക്കുകൾ-ഖ,ഗ 3. നിരത്തിയും-ഖ നിരക്കുവേ-ഗ.
4. ഭഗവാനെ-ക.

ഉവ്വശീ! നീയറിഞ്ഞതായിരിക്കുന്നു
പാവ്തിക്കു പതിയായിട്ടാരുപോൽ?
പവ്തംകൊണ്ടു വില്ലു കലച്ചവൻ
പാവ്തിക്കു വരനാകാൻ വന്നുപോൽ.

കാമദേവനെക്കണ്ണിലെരിച്ചവൻ
കാമിനിക്കു വരനായാൽ ചേരുമോ?
കാമനെദ്രുഹിപ്പിച്ച മഹേശ്വരൻ
കാമനെജ്ജനിപ്പിപ്പാനുമാളാകും.

ഉമ്മാനില്ലാത്തവനു കമാരിയെ
സമ്മാനിക്കുന്നതേതും ¹ ഗുണമല്ല
മറുഭോളാരെ ബുദ്ധിപ്പിക്കുംദേവനു
കൊറ്റിനില്ലെന്നു ചൊല്ലുന്നതാരഥോ!

264

എങ്കിലെന്തിനീനന്നു നടക്കുന്നു
തികൾ ചൂട്ടുന്ന തമ്പുരാനെപ്പൊഴും
ഭാനംചെയ്യും ജനത്തെപ്പരീക്ഷിപ്പാൻ
ഭീനഭാവം നടിക്കുന്നു ശങ്കരൻ.

വെണ്ണനീറണിയുന്ന പുരുഷനെ
പെണ്ണിനുണ്ടോ മനസ്സിൽ തെളിയുന്നു
വെണ്ണീറെങ്കിലും ചന്ദനമെങ്കിലും
കണ്ണിനാനന്ദമുണ്ടായാൽ പോരാതോ?

കൂറ്റനാകുന്ന വാഹനം ചേരുമോ
ഉറ്ററക്കാക്കെന്തു ചേർച്ചയില്ലാത്തുള്ള
അസ്ഥിമാലയണിയുന്നോനീശ്വരൻ
അസ്ഥികൂടാതെ ദേഹങ്ങളുണ്ടാമോ?

276

നെററിമേലൊരു നേത്രമുണ്ടാകയാൽ
 ചെറും ഭംഗിയില്ലെന്നിങ്ങു തോന്നുന്നു.
 നെററിമേലൊരു കണ്ണുള്ളതീശൻ
 കുറമെന്നോ നീ ഭോഷീ! പറയുന്നു?

ഗാത്രമെങ്ങുമൊരിടമൊഴിയാതെ²
 നേത്രമുള്ളൊരു ദേഹം പൂരങ്ങൻ
 നമ്മുടെ നാഥൻ സുന്ദരനല്ലെന്നു
 നിന്മതമെന്നു വന്നു ഭവിച്ചീടും.

എങ്കിൽ പോക നാമൊട്ടുമെ വൈകാതെ
 ശങ്കരന്റെ വരവതു കാണണം
 പങ്കജാക്ഷിമാരേവം പറഞ്ഞുകൂടൻ
 വെൺകളിമാടമേറിനിന്നാഭോൽ,
 ചന്ദ്രമൂഡൻ വിവാഹഗൃഹംനോക്കി
 ചന്തമോടേ ഗമിച്ചുരുളുന്നതും
 സുന്ദരാംഗിമാർ കണ്ടു കരുഹലാൽ
 മന്ദം തമ്മിൽ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാർ

288

കേട്ടുപോലെയല്ലീശന്റെ വിഗ്രഹം

കേവലനല്ല ശ്രംഗാരമോഹനം
⁴
 നീണ്ടിരുണ്ടു ചുരുങ്ങു തിരുമുടി
 നീലമേഘത്തെ തോലി പിണയ്ക്കുന്നു.
 ചന്ദ്രനെ വെല്ലും ചാരുമുഖാംബുജം
 ചന്ദനാലേപസുന്ദരമംഗവും
 ഇന്ദ്രമൂഡനു തുല്യനായിട്ടൊരു
⁵
 സുന്ദരൻ മൂന്നലകിലുമില്ലടോ!

300

-
1. പറയുന്നുഭോഷീ!നി-ഖ.ഗ. 2.മൊരേട-ഖ.ഗ.
 3. നിന്മതമെന്നു ഭവിക്കുമോ?-ഖ.ഗ. 4. നീണ്ടിരുണ്ടു ചുരുങ്ങുതലമുടി-ക.
 5. ലോകത്തിലില്ലടോ-ഖ.

കാമനെദ്രവിച്ചീല(?) മഹേശ്വരൻ
കാമൻതാൻതന്നെ ദേഹമുപേക്ഷിച്ചാൻ
തന്റെ ദേഹവുമീശന്റെ ദേഹവും
തമ്മിൽ കണ്ടാലിളപ്പാ¹ നമുക്കത്രേ.

ആടുമാനയും തമ്മിലടുക്കുമോ?
കീടവും ബ്രഹ്മദേവനും തുല്യമോ?
ഇത്ഥമായിയാമഗ്നി പിടിപെട്ട
ചിത്തജന്താനേ ഭസ്മതായല്ലോ.

കുന്നിൻമാതിന്റെ ഭാഗ്യം മനോഹരം
മണിൽ മറൊരു പെണ്ണിപ്പീവര പോലെ
എന്നെ സൃഷ്ടിച്ച വേധാവും പാർവ്വതി
തന്നെ സൃഷ്ടിച്ച വേധാവുമൊന്നെങ്കിൽ,

312

എന്നെക്കാൾ ഗുണമില്ലെണ്ണിനാവാൻ
എന്തു സംഗതി ചൊൽക തിലോത്തമേ!
മേനകേ ! ചൊൽക നീയെന്തു കാരണം
മേനാഗർഭത്തിൽ വന്നു ജനിക്കാഞ്ഞു.

മൈനകാത്തിന്റെ സോദരിക്കല്ലാതെ
മീനാംകാരി വശനായ ഭവിക്കുമോ?
അഭിപ്രതിതാനത്രേ തപം ചെയ്തു
അഭുദേവനെ ഭർത്താവാക്കീടുവാൻ.

അഭുദേവനുമത്രേ തപം ചെയ്തു
അഭിപ്രതിയെ ഭാര്യയാക്കീടുവാൻ
അഭുദേവനമദ്രികമാരിക്കും
ഭദ്രമെന്നേ പറവാൻ നമുക്കുള്ളൂ.

324

1. തനിക്കത്ര-ഖ,ഗ. 2. പൃ-ക. 3. മിഷ്ഠയതുണ്ടാവൻ-ഖ,ഗ.
4. എനിക്കുള്ളൂ-ഖ.

മുതു രതവും പത്തരമാറുള്ള
 ശുദ്ധസ്വർണ്ണവും തങ്ങളിൽ ചേരുമ്പോൾ
 സാദവിഷ്ണുന ശോഭയ്ക്കു തുല്യമാം
 ശാഭഗൗരീസമാഗമശോഭയും.

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു സുരസ്ത്രീകൾ
 സപ്രഭമാദം കടാക്ഷങ്ങൾ തുകിനാർ
 തൽകടാക്ഷപ്രഭകൊണ്ടു ദിക്കുക-
 ളൊക്കെത്തന്നെ കറുത്ത നിറമായി

രത്നസ്തംഭങ്ങളായിരമുള്ളൊരു
 രത്നമണ്ഡപം പ്രാപിച്ചു ശങ്കരൻ
 രത്നപീഠം വസിച്ചോരനന്തരം
 രത്നവർഷം തുടങ്ങി ഗിരീന്ദ്രനും.

336

രണ്ടുകയ്യിലും കൊള്ളാഞ്ഞു വിപ്രന്മാർ
 മുണ്ടു കാട്ടിക്കനകങ്ങൾ വാങ്ങുന്നു
 കെട്ടിപ്പേരി ശരീരം തളന്നാലും
 കിട്ടിയാൽ മതിയാകുന്നതില്ലാക്കും.

പട്ടം പൊന്നും പണവും രജതവും
 ചട്ടറീടുന്ന രത്നസമൂഹവും
⁵കെട്ടിവെച്ചു കിടന്നങ്ങുറങ്ങുന്നു
 അഷ്ടികാലാകുന്നരമെഴുന്നേല്ക്കും.

ഇപ്രകാരം സുഖിച്ചു വസിക്കുന്ന
 വിപ്രന്മാരുടെ വൃന്ദമനവധി
 അന്നരത്തു വിവാഹമുഹൂർത്തവും
 വന്നടുത്തു തുടങ്ങി ക്രിയകളും.

348

1. ക്ഷണാരോഭയ്ക്കു-ഖ. 2. ചു-ഖ,ഗ. 3. ഗിരീശനം-ഖ,ഗ.
 4. കന്നീലാക്ഷ്മ-ഖ. 5. കെട്ടിപ്പേരിക്കിടന്നങ്ങുറങ്ങുന്നു-ഖ,ഗ.

കാശ്യപാദിമുനിനൃന്മാരാഭാൽ
കർമ്മമെല്ലാമനുഷ്ഠാനംചെയ്യുന്നു
വെണ്മയോടെ ചടങ്ങുകൾ കാട്ടുവാൻ
ബ്രഹ്മദേവൻ തുടങ്ങി വഴിപാലെ.

അഗ്നിദേവൻ ശിവന്റെ തിരുമുമ്പിൽ
അത്യുദാരം ജപിച്ചു വസിച്ചുപ്പാൾ
അഗ്നിസാക്ഷികമാകും വിവാഹത്തി-
ന്നഭിപ്രതിയെ ചാരു ചമയിച്ചു.

പട്ടണിപ്പട കെട്ടിയടുപ്പിച്ചു
പട്ടുകൊണ്ടു ശരീരം പുതപ്പിച്ചു
കങ്കണം മണിഹാരം പതക്കങ്ങൾ
തങ്കപ്പൊന്നരഞ്ഞാണം പലവിധം.

360

കണ്ഡലം മണിമോതിരം തോർവള
മണ്ഡനങ്ങളനേകമണിയിച്ചു
അപ്സരസ്ത്രീകളുകുമാരിയെ
മുപ്പരാരിപുരാരോഗ്യം കൊണ്ടുന്നു.

വേളികർമ്മങ്ങളെല്ലാം വഴിപാലെ
നാളികാക്ഷീശിരോമണിയെക്കൊണ്ടും
കാളകണ്ഠനെക്കൊണ്ടും വിരിഞ്ഞ്താൻ
കാലതാമസം കൂടാതെ ചെയ്യിച്ചു.

സോദരൻ മുകിൽവണ്ണൻ മുരാന്തകൻ
സോദരിയാകും പവ്തകന്യയെ
സാദരം പുരവൈരിക്കു മെല്ലവേ
സോദകം² ഭാനം ചെയ്തു കനിവോടെ.

372

ഏണലാഞ്ചരനശഖരനീശപരൻ
 ഏണനർമിഴിയാളാമുമയുടെ
 ശോണപങ്കജം പോലെ മനോഹരം
 പാണിപല്ലവം സ്വീകരിച്ചിടിനാൻ.

വ്യാജഹീനം ജപലിക്കുന്ന വാണിയിൽ
 ലാജഃരമാമവും ചെയ്തിറ്റിച്ചാദരാൽ
 പാവ്തീ പരമേശ്വരനാമകൊണ്ടു
 പാവകനെ പ്രദക്ഷിണം² വെപ്പിച്ചു.

പങ്കജാസനൻ പിന്നെപ്പതുക്കുവെ³
 ശങ്കരസ്വാമിയെക്കൊണ്ടു പതിയെ
 അശുലംഘനകർമ്മവും ചെയ്തിച്ചു
 ആശ്വസിച്ച് ഹിമവാനും ഭാര്യയും.⁴

ഏവം ഘോഷിച്ചു പാവ്തീകല്യാണം
 ദേവദേവൻ ഭയാനിധി ശങ്കരൻ,
 ഭാവമോദന സാധിച്ചനന്തരം⁵
 ഭാര്യയോടെ രമിച്ചു വസിച്ചിതു.⁶

ഉർവിപാതാളസ്ഥൂൽക്കളിൽ വാഴും⁷
 സർവ്വപ്രാണിസമൂഹങ്ങളൊക്കുവെ
 പവ്താഗ്രേ സ്വരൂപിക്കകാരണാൽ
 പവ്തം തത്ര താണു കനംകൊണ്ടു⁸.

ഉത്തരഭൂമിഭാഗമന്ദിരപ്പാദം
 സതപരം പൊങ്ങി ദക്ഷിണഭാഗങ്ങൾ
 അത്തൽപ്പെട്ടു സമസ്തജനങ്ങളും⁸
 ബലപ്പെട്ടങ്ങുഴലും ഭഗവാനുദര

584

396

1. ഏണാങ്കാനന-ഖ. 2 ചെയ്തിച്ചു-ഖ 3 താനും-പ.ഖ. 4. പുത്രീയും-ഖ
 5. ഘോഷേന-ഖ,ഗ. 6. സി-ഖ,ഗ. 7. മേവം-ഖ.ക. 8. വം-ഖ.

തെക്കുഭാഗമെപ്പാനഗസ്തപനെ
 1 കണ്ടുകൊണ്ടു നീയോഗിച്ചു ശങ്കരൻ
 തൽക്ഷണം ഗ്രമിച്ചു² ജോരഗസ്തപനം
 ദക്ഷിണാർണ്ണവതീരത്തെ പ്രാപിച്ചു.
 കുടുംബവൻ³ തത്ര വസിച്ചപ്പോൾ
 കാഭിനീഭാഗമൊക്കെസ്സുമായി
 മുററും കാഭജനകനൊരു ഭാഗേ
 മററുള്ളുകളെല്ലാം മറഭാഗേ.

രണ്ടു ഭാഗത്തും തുല്യം കനമുപ്പാൾ
 കണ്ടുകൊൾക മുനിയുടെ മാഹാത്മ്യം
 കണ്ടുകേട്ടു മറിയത്തൊരതൂതം
 കണ്ടുകൊണ്ടുപി സർവ്വജനങ്ങളും.

408

(മട്ടുമാറി)

ഗിരിവരതനയാവല്ലഭനാകിയ
 ഗിരിശൻ ഭഗവാനരികലകാലൻ
 4 സുരനരനജളജംഗമജംഗമ-
 നികരമശേഷവുമാദരവോടെ
 അവരവരുടെ ദിശി ഗമനംചെയ്തതി-
 നന്നമതി കനിവൊടു ചെയ്തൊരു സമയേ
 ശിവപദസരസിജവന്ദനപൂർവ്വം
 സുവിശദസുഖമവർ ഗമനം ചെയ്തു.
 നാരായണനും നളിനാസനനും
 5 നാരദസനകസനന്ദാദികളും
 മാമാന്തകനൊടു യാചനചെയ്തു
 മാരനു ദേഹം ദാനം ചെയ്യാൻ.

420

1. ജി-ഗ. 2. ചു വിരുവാട്ടു-ഖ, ചുരന്നത്തം-ഗ. 3. അ-ഖ, ഗ.
 4. വരഭ-ഗ. 5. നരകസനമുനിസനകാദികളും-ഗ.

ശങ്കരഭഗവാന്യജിഞ്ചയ്യ
 ശതമഖഃനാടും ശതധൃതിഃയാടും
 പങ്കജശരണഭടേഹവിനാശന-
 സങ്കടസാഹസമെന്നുടെ കോപാൽ
 വന്നു ഭവിച്ചതു വിധിബലയോഗാൽ
 വരമിനി വിരവൊടു നൽകീടുന്നൻ.
 അംഗജ ! വരിക മനോഹരമാകിന
 മംഗലമംഗലമംഗോപാംഗം

- * സംഗതമെന്നരുൾ ചെന്തൊരുസമയേ,
- * സപദി ലഭിച്ചു ശരീരമുദാരം
 രതിയൊടു സഹിതനതാകിയ രതിപതി
 നരപതിപാദേ ചെന്നു വണങ്ങി
 അതീശയസുഖമൊടു ഹിമഗിരിഭവാന
 തത്ര വസിച്ചു രമിച്ചൊരു ഭഗവാ-
 നത്രഭവാന്മാർക്കഭിമതമഖിലം
 ശുഭമേപി വിതരതു ശുകപുരമന്ദരം
 മമ പരദൈവം മംഗലനിലയം.

432

കേരളസർവകലാശാല
ഓറിയൻറൽ മാനുസ്ക്രിപ്റ്റ്സ് ലൈബ്രറി

ഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി

അടുത്തകാലത്തെ ചില പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

ഭാഷാഭഗവദ്ഗീത
ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം
ദൂതവാക്യം നാടകം
പാട്ടുകൾ (ഒന്നാംഭാഗം)
ലോകസംഭവം
മാലമാഹാത്മ്യം

ഉടൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവ

ഭാഷാകണ്ണാമൃതം (സംശോധിതസംസ്കരണം)
ലഘുഹോരാവിവരണം
രാജധർമ്മം — സവ്യാഖ്യാനം
പാട്ടുകൾ (രണ്ടാംഭാഗം)
അംബരീഷചരിതം—12 വൃത്തം (സംശോധിതസംസ്കരണം)

അച്ചടിയിലിരിക്കുന്നവ

വിലപാടിമാഹാത്മ്യം
കണ്ണശ്ശരാമായണം
ഭാഗവതം (കൃഷ്ണപദീവ്യാഖ്യാനസഹിതം) ഒന്നാംഭാഗം

Printed at
The Kesari Press, Vazhuthacaud,
Published by the Curator, Manuscripts Library, Trivandrum.